І чужому научайтесь, Свого не цурайтесь... Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. 07303 434-0237 434-0807 УНСоюзу: 435-8740 — Тел. з Ню Йорку: — BArcly 7-4125 УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIX. Ч. 7. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 13-го СІЧНЯ 1972 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JANUARY 13, 1972 No. 7. VOL. LXXIX.

— КОРОТКІ ВІСТКИ —

Середа, 12 січня 1972

В АМЕРИЦІ

ГЕНЕРАЛЬНИЙ ХІРУРГ ПУБЛІЧНОЇ СЛУЖБИ ЗДОРОВ'Я оприлюднив висліди довгорічних студій і спостережень над впливом цигаркового диму на некурців. Виявилось, що цигарковий дим неґативно впливає на тих, які не курять, але його вдихають. Особливо небезпечний він для хворих на серце й дихальні органи. Окис вуглецю, що виділяється під час спалювання тютюнових виробів і що є невидимим, найгірше діє як на курця, так і на того, хто не курить, але перебуває в тютюновому диму.

ПРЕЗИДЕНТ РИЧАРД НІКСОН ТРЕТІЙ РІК ПІДРЯД є найбільш популярною людиною і діячем, як це виявили опитування, здійснені Інститутом Ґеллупа. В анкеті - опитнику була пропозиція визначити також другу особу, услід за найбільш популярною. Якщо згрупувати всі відповіді, то перше місце зайняв знову президент Р. Ніксон, друге — євангелицький проповідник Біллі Ґреґем, третє сенатор Е. Кеннеді, четверте колишній президент Л. Джонсон. Віце - президент Спіро Еґню зайняв 6-те місце, а 9-те зайняв видатний актор, комік Боб Гоп; на 10-му місці популярности в ЗСА опинився губернатор Алабами Джордж Воллес, який знову кандидує на Президента в цьогорічних виборах, після прогри в попередніх виборах.

ЧЕРВОНИЙ ПРЕЗИДЕНТ - МАРКСИСТ У ЧІЛЕ д-р Алленде увійшов у конфлікт із Парляментом тієї південноамериканської країни. Парлямент визнав одного із своїх членів, Хозе Т. Гонзалеса, винним у зловживанні владою і позбавив його позиції міністра внутрішніх справ. Але д-р Алленде самовільно, всупереч волі парляментаристів, призначив його міністром оборони Чіле.

У СТОЛИЦІ АРҐЕНТИНИ БУЕНОС АЙРЕСІ далі триває надзвичайна спека. Вже понад 700 осіб лежать у шпиталях внаслідок „сонячних ударів" та інших комплікацій, а дотепер померли від жари 103 осіб.

У ПОРТІ ДЖЕФФЕРСОН БІЛЯ ЛОНҐ АЙЛЕНДУ несподівано переламався на дві частини „танкер" — нафтоналивне судно, збудоване яких 9 місяців тому. На щастя, в танкері вже майже не було нафти. З моряків ніхто не загинув.

ТРАНСПОРТОВЕ УПРАВЛІННЯ В НЮ ЙОРКУ ПОЧАЛО діставати багато скарг від пасажирів у автобусах, яких турбують там . . . таргани. Хоча автобуси щоразу після 3 000 миль підлягають дезинфекції, цього виявилось замало; нині в нюйоркських автобусах можна набратись тарганів і принести їх додому для дальшого розмноження. В автобусі ч. 5 на 81-ій вулиці було так багато тарганів, що довелося висадити всіх пасажирів.

ПОСАДНИК НЮ ЙОРКУ ДЖОН ЛІНДЗІ нарешті здобув „перше місце": він — єдиний із усіх політиків, потрапив до списку найкраще вдягнених чоловіків. Такий список щороку складає Комітет, що слідкує у всьому світі за відомими діячами, вірніше — за їхнім одягом.

У СВІТІ

РАДИКАЛЬНУ РЕФОРМУ В'ЯЗНИЦЬ У ФРАНЦІЇ ЗАПРОПОНУВАЛА спеціяльна Комісія, яка досліджувала причини бунту в'язнів у містечку Туль у східній Франції. Було там 537 в'язнів, з-посеред яких найрадикальнішими виявились 215 у віці 18 до 25 років життя. Головна причина їх подратування і невдоволення було розчарування, що їх вишколюватимуть у в'язниці в якомусь практичному фаху, а замість того вони сиділи місяцями і роками бездільно у келіях при дуже суворому в'язничному реґуляміні. У Франції є 180 в'язниць. Оприлюднення звіту слідчої Комісії стало сенсацією, бо дотепер такі справи міністерство справедливости засекречувало.

СОВЄТСЬКУ ПРЕСОВУ АҐЕНЦІЮ ТАСС ПІДНЕСЛИ в СССР до ступня окремого міністерства. Її директор Леонід М. Замятін став членом уряду з рангою міністра. Ця реформа — стверджують західні коментатори — віддзеркалює загальну тенденцію в СССР бюрократизувати всі ділянки життя, включно з пресою.

БРИТАНІЯ ПРОДОВЖУЄ евакуювати своє військо і своїх громадян з середньоморського острова Мальти, згідно з ультиматумом тамошнього прем'єра Дона Мінтоффа, який зажадав додаткової заплати 21 мільйона дол. до річної суми винайму порту на британську морську базу, з найдальшим терміном до 15 січня ц. р. Але до Лондону прилетів в характері півофіційного посередника католицький архиєпископ Мальти, який зупинився подорозі у Ватикані. Також Італія найбільш заінтересована в тому, щоб в її найближчому сусідстві, на Мальті, були стаціоновані британські, а не совєтські збройні сили. Тому переговори можуть в останній хвилині відновитись.

В ПЕКІНІ ПОХОРОНИЛИ з парадою колишнього міністра закордонних справ, високого військовика з часів китайської громадянської війни, Чена Ї, який помер наприкінці минулого тижня у віці 70 років на пістряка. Чен Ї був предметом нагінки в часі „культурної революції" під кінець 60-их рр. і тоді викинули його з Політбюра та позбавили становища міністра. Мао Тсе-тунґ і прем'єр Чу Ен-лай взяли участь в похоронній маніфестації на доказ повної „реґабілітації" померлого комуністичного діяча.

ПАРЛЯМЕНТ ВІЛЬНОГО КИТАЮ НА ТАЙВАНІ РІШИВ „примусити" президента Республіки Китаю, 84-літнього маршала Чіянґ Кай-шека, прийняти президентуру 5-ий раз на дальших 6 років. Вільні китайці вважають, що поки Чіянґ Кай-шек живе — ніхто не всилі заступити його.

РОДЕЗІЯ І РЕСПУБЛІКА ПІВДЕННОЇ АФРИКИ НЕ ДОПУСТИЛИ до себе американського конґресмена Чарльса Діґґса, мурина, члена конґресової Підкомісії для африканських справ і голови Збору чорних конґресменів. Він заявив у Лондоні, що американський Уряд повинен застосувати репресії проти названих африканських держав, недопускаючи їхніх громадян до Америки та припиняючи всякі зв'язки з ними.

СОВЄТСЬКИЙ СОЮЗ УВІВ до своєї морської фльоти на Середземному морі новозбудовані невеликі розмірами нищильники типу „Ґріша", з протилетунськими ракетами та приладдям для вишукування і нищення підводних човнів.

„Марінер 9" передав на Землю дуже виразні фотографії поверхні Марса

Пасадена, Каліфорнія. — Керівництво Джетової Пропульсивної Ляборатотії при Каліфорнійському Інституті Технології, у віданні якого відбувається лет американського космічного корабля „Марінер 9" до плянети Марса і навколо нього із завданням дослідження його поверхні, повідомило, що воно одержало із цього корабля дуже виразні й подрібні фотографії поверхні Марса, зроблені з допомогою спеціяльних фотоапаратів, заінстальованих у „Марінері 9". На цих фотографіях показані широкі басейни, подібні до каналів каньйони, що ними порізнана поверхня Марса, як також сліди вулканічної активности та глибокої ерозії. Випущений до Марса „Марінер 9" почав кружляти навколо тієї плянети ще 13 листопада минулого року. Роблені протягом перших трьох місяців його кружляння орбітою Марса фотографії були дуже невиразні в наслідок якихось атмосферичних забурень на тій плянеті. Передані востаннє, 6 січня цього року, із відстані 2 072 миль від Марса фотографії вже дуже виразні. Для дослідників вони дуже цінні і несподівані й деякі з них уже опубліковано в пресі. Фотографії поверхні Марса мали б передавати також два совєтські сателіти, які кружляють навколо нього, але досі ніякої з цих совєтських фотографій не передано для опублікування.

Державний Департамент домагається від совєтської місії права на розмову із студентом Курашвілі

Вашинґтон. — З Державного Департаменту повідомили, що американські власті не дадуть дозволу вивезти совєтського студента Мірабa Курашвілі до Москви, доки представник Державного Департаменту не відбуде з ним розмови. Міраб Курашвілі, який прибув до ЗСА в пляні обміну студентами з СССР у серпні минулого року, перерізав собі руки та горло в дорозі до летовища Кеннеді в Ню Йорку, звідки він мав з іншими совєтськими громадянами летіти до Москви. За невиясненим докладно обставин М. Курашвілі хотів покінчити самогубством. Державний Департамент побоюється, щоб не сталося ще однієї трагедії, як то було з литовським моряком Сімасом Кудіркою, якого через бюрократизм і недбалість було повернено з американського прибережного катера до совєтських рук і який прохав у американців права на політичний притулок. На летовищі Кеннеді біля Міраба Курашвілі з'явилося було занадто багато совєтських дипломатів і вони його з великим поспіхом відвезли власним автом до будинку совєтської місії при ОН у Ню Йорку, а ці факти кидають ще більше тіні на й так неясну справу. Міраб Курашвілі родом грузин, він вже викладав цивільну інженерію в Політехніці у Тбілісі, а в ЗСА підвищував свої знання. Речник Державного Департаменту повідомив, що перед тим, як М. Курашвілі зможе виїхати з ЗСА, з ним будуть розмовляти, щоб точно довідатись, чи він сам бажає повернутись до СССР, чи його намагаються примусово туди „повернути". Представник совєтської місії при ОН намагався пояснити увесь інцидент тим, що Міраб Курашвілі — грузин, а грузини „запальної вдачі".

Безробіття в Канаді почало зменшуватися

Оттава, Канада. — Кількість безробітних в Канаді зменшилася в грудні минулого року на 0.4 відсотка із 6.6 робочої сили до 6.2 відсотка. Сповістила про це у своєму щомісячному звідомленні федеральна статистична аґенція Канади. В колах економістів трактують зменшення кількости безробітних, як прояв дальшого поліпшування канадійської економіки, що почалося ще 1971 року. Згідно з опублікованим звідомленням, у Канаді було в грудні мин. року 8 125 000 затруднених, на 4.3 відсотка більше, як рік перед тим. Кількість усієї робочої сили, яка включає затруднених і незатруднених, збільшилася на 3.9 відсотка до 8 655 000 осіб. Кількість безробітних зменшилася в порівнянні до грудня минулого року на 8 000 осіб до 530 000 осіб. Збільшилася видатно кількість затруднених жінок віком від 25 до 44 років, із 39.5 до 43 відсотків. В урядових колах сподіваються, що покращання економіки буде продовжуватися і в 1972 році і що це матиме сприятливий вплив на евентуальні нові вибори, які мали б відбутися або цього року, або аж в 1973 році. Уважають, що з покращанням економіки збільшилися шанси ліберальної партії, як теж прем'єра Трудо, який залишиться прем'єром мабуть і на п'ятий уже рік з черги.

Мирослав Стахів переобраний на голову Відділу УККА в Бриджпорті

Бриджпорт, Конн. (Н. Н.). В неділю 2-го січня 1972 р. відбулися річні загальні збори Відділу УККА в приміщенні Українського Народного Дому, з участю представників місцевих організацій та всіх членів-платників Національного Фонду. Збори відкрив голова М. Стахів, а о. Ярослав Шуст, парох Української Католицької Церкви в Бриджпорті, провів молитву. Після прийняття порядку нарад вибрано Президію Зборів: предсідник — Анатолій Фалько, секретар — Володимир Сусла. В дискусії над фінансовим звітом Контрольна Комісія вияснила чому не виконано якслід збірки Національного Фонду в 1971 р. Причиною є відсутність касира і референта Фонду, Олександра Самчука, який ще літом виїхав до Европи і щойно 2 тижні перед закінченням року Контрольна Комісія і голова Відділу перебрали книжки і всі списки, та негайно переслали всі зібрані гроші до централі УККА. Голова Відділу М. Стахів у своєму звіті підчеркнув, що завдяки взаємному зрозумінню добрій волі і співпраці між місцевими організаціями, включно з молодечими, наша громада могла відсвяткувати Листопадові Роковини та в мирі й братній любові працювати й виконувати свої завдання. Нав'язано контакти з міськими та університетськими бібліотеками міста Бриджпорту й околиці, до яких подаровано нову книжку проф. Лева Добрянського „USA and the Soviet Myth", як рівнож список книжок про Україну, які було б побажаним, щоб бібліотеки закупили. Також наш Відділ співпрацював і піддержував дії за патріярхальний устрій УКЦеркви. Під кінець звіту голова ствердив, що є ще багато наших громадян-ук-

(Закінчення на стор. 6-ій)

СССР не поступається на конференції про обмеження атомової зброї

Відень. — У вівторок 11 січня ц. р. відбулося тут 110-те з черги засідання американсько-совєтської конференції про обмеження різних родів атомової зброї, знову без видатного конкретного успіху. Та конференція розпочалась ще в листопаді 1969 року і переводиться за чергою у Гельсинках та у Відні. Наради засекречені й офіційно не подається про них ніяких комунікатів, але преса твердить, що йдеться про дефензивні й офензивні роди зброї, особливо про атомові протиракетні ракети та про трансконтинентальні далекосяжні ракети. Совєти перші почали встановляти перстінь становищ антиракетних ракет довкола Москви й опісля й інших совєтських міст та будувати становища для могутніх трансатлантійських атомових ракет. На конференції буцім зроблено деякий „поступ" щодо визначення числа таких становищ, при чому Совєти буцім-то поступилися з первісної своєї позиції, щоб в СССР і ЗСА була однакова скількість обороних протиракетних становищ. Зате вони не поступаються у справі підводних човнів з атомовим погоном, розпоряджаючи вже більшим їх числом, як ЗСА. Вони розпоряджають теж якими 1.500 до 1,600 міжконтинентальними ракетами з атомовими „головками", включно з велетенськими ракетами СС-9, у порівнянні із 1.054 американськими ракетами. Совєти випродукували теж атомові ракети, що ними озброєні підводні човни, з засягом на 3.500 миль, коли найсильніші американські ракети „Позейдон" мають засяг тільки на 3.000 миль. У цьому роді зброї ведуться перегони між ЗСА і СССР. Взагалі, стверджує преса, надії, що та конференція припинить перегони в атомовому зброєнні ЗСА і СССР не виправдалися і ледви чи виправдаються.

Східня Німеччина й Болгарія визнали Банґля Деш

Ню Делі. — Комуністичні країни Східня Німеччина і Болгарія визнали новостворену державу бенґальців Банґля Деш, яку дотепер визнали були тільки Індія і підлеглий їй Бутан. Загально важають, що Східня Німеччина й Болгарія які є европейськими сателітами СССР, зробили це з виразного наказу від Москви, яка таким чином підготовляє офіційне визнання Банґля Деш Совєтським Союзом. Східньо-німецький міністер закордонних справ Отто Вінзер прибув три дні тому несподівано до столиці Індії Ню Делі, ніби випадково в той час, коли туди прилетів з Лондону звільнений з в'язниці лідер бенґальців шейх Муджібур Рахман і коли в Ню Делі перебував міністер закордонних справ Банґля Деш Абдус Самад. Припускають, що в заміну за визнання Банґля Деш, створеного з активною допомогою збоку Індії, Індія визнає суверенність Східньої Німеччини й обміняється з нею амбасадорами. Це буде черговий протиамериканський крок Індії, яка в минулому тижні піднесла до ступня амбасади свій консулят у комуністичному Північному В'єтнамі, у виразній демонстрації проти ЗСА. В міжчасі Муджібур Рахман у Дакка, столиці Банґля Деш, раніше Східнього Пакістану, розпочав урядувати, як президент тієї держави. Він прийняв прем'єра Таджуддіна Ахмеда й нараджувався з іншими членами першого уряду тієї молодої держави, який склався під час його перебування у в'язниці з його найближчих співробітників з очолюваної ним колись так званої Авамі Ліґи, яку кол. пакістанський президент Мохаммад Яхія Хан розв'язав, поставив поза законом та жорстоко переслідував.

У Мюнхені закрили Інститут для вивчення СССР

Мюнхен. — Заснований незадовго по закінченні другої світової війни американський Інститут для вивчення СССР перестав існувати з 31 грудня 1971 року. Довгий час головним дорадником в інституті був Леонід Барат, а директором Інституту в останнє десятиліття був д-р Геннадій Шульц, науковець-українець. Один час при Інституті діяв добре розбудований Український Відділ, в якому працювали декілька науковців і який випустив чимало вартісних збірників українською та ін. мовами. Перед прибуттям до ЗСА, директором Інституту був відомий український учений проф. І. І. Бакало, довший час в Інституті працював проф. Б. Мартос, проф. П. Курінний, ред. П. Котович, ред. Л. Полтава та ін. При Інституті була велика бібліотека. Закриття Інституту для вивчення СССР викликане головно тому, що Вашинґтон значно скоротив закордонні фінансові дотації. Останніми літами в Інситуті найбільше працювало російських учених, і тепер усі вони залишилися без праці. Однією з важливих робіт Інституту був випуск великого довідника англійською мовою „Хто є ким в СССР", в якому було також чимало даних про Україну.

УКРАЇНКА — ПЕРШОЮ В КАНАДІ

Вінніпеґ. - Уродженка Вінніпеґу, українка панна Сузанна Кіпран є першою у Вінніпезі і на всю Канаду випробувачкою автоїзди при Манітобському автовідділі. Вона працювала в тому відділі впродовж кількох років, як інструктор автоїзди для студентів середніх шкіл, а тепер екзаменує майбутніх автомобілістів. Пана Сузанна Кіпран закінчила Манітобський Університет.

Осип Ґоянюк, заслужений громадянин і діяч УНС, помер у Трентоні

Трентон. — Осип Ґоянюк, відомий і заслужений наш громадянин і діяч, колишній предсідник та довголітній член Уряду і організатор 245-го Відділу Українського Народного Союзу, помер тут 6-го січня ц. р. на 63-му році життя — інформує секретар Відділу п. Михайло Мартиненко. Св. п. Осип Ґоянюк народився 2-го серпня 1908-го року в місцевості Іспас в Західній Україні. Переїхавши до Америки після другої світової війни, Покійний вже після двох місяців перебування в цій країні в листопаді 1947-го року вступив в члени УНСоюзу і від того часу належав до найбільш відданих його діячів. Був також постійним дописувачем до „Свободи". Його смерть вибила велику прогалину в житті Родини і Громади та викликала щирий жаль.

В Австралії відбулася Ювілейна Пластова Зустріч з участю пластунів із ЗСА і Канади

Ню Йорк (В. Федевич). — Ювілейна Пластова Зустріч в Австралії, що відбувалася в часі від 24-го грудня 1971 р. до 3-го січня 1972-го року, започаткувала гідно та величаво відзначування 60-річчя Українського Пласту. В дні 25-го грудня відбулося її святочне відкриття на Пластовій Оселі „Бескид" біля Аделяїди в присутності 400 пластунів і пластунок від новацтва до пластового сеніорату включно, численно зібраних батьків пластової молоді та представників духовенства і цілого українського зорганізованого життя в Австралії. Винятковими і незвичайно сердечно прийнятими гостями на цій зустрічі були пластуни і пластунки з Канади та ЗСА в числі вісім осіб, які приїхали під проводом голови Головної Пластової Булави пл. сен. В. Палієнка, щоб підкреслити одність і пластову дружбу. Відкриття Ювілейної Зустрічі започаткував голова Крайової Пластової Старшини та комендант Зустрічі пл. сен. Ігор Гриневич, звітуючи вперше за час існування Пласту в Австралії голові Головної Пластової Булави пл. сен. В. Палієнкові. Спільно перевели вони перегляд пластових частин, із пластових станиць в Аделяїді, Брісбені, Мельборні, з осередками Балярат і Джілонг, Сиднею та пластунів-самітників з Тасманії. Після відчитання привіту голови Головної Пластової Ради пл. сен. Ольги Кузьмович і слів привітання голови Головної Пластової Булави пл. сен. В. Палієнка, під звуки національного гимну піднесено національні прапори, а коли залунав пластовий гимн, маєстатично піднявся вгору прапор зустрічі, що як символ одности пластунів у світі помандрує опісля до ЗСА, де літом 1972 р. відбудеться Ювілейна Зустріч для пластунства ЗСА і Канади. В дальшій святочній програмі писар Крайової Старшини в Австралії ст. пл. Оля Дудинська відчитала наказ, в якому проголошено ряд пластових іменувань, підвищень і відзначень, в першу чергу вперше в історії пластової організації наданий головою Головної Пластової Ради пл. сен. О. Кузьмович ступінь Гетьманської Вірлиці пластунці Надії Павук з Мельборну. Це відзначення як і інші вручив особисто голова

(Закінчення на стор. 6-ій)

Лев Ґец, видатний мистець, кол. старшина УСС, помер у Кракові

Краків. — 16 грудня 1971 р. помер тут на 75 році життя видатний український маляр і мистецтвознавець проф. Лев Ґец і був 23 грудня мин. року похоронений на Раковицькому цвинтарі біля Кракова. Лев Ґец народився 13 квітня 1896 р. Як 18-річний юнак зголосився до Леґіону Українських Січових Стрільців і там зразу виявився, як вояк-мистець, поруч із І. Іванцем, Сорохтеєм і ін. Він був автором Антології стрілецької творчости. Інтернований поляками перебував у таборі на Домбю, а звільнений відтіль у 1920 р. вступив до Академії Мистецтва у Кракові, яку закінчив з блискучим успіхом. В рр. 1924-1939 був учителем рисунків у гімназії в Сяноці, де заснував Музей Лемківщини, зібравши там прегарну збірку давніх українських ікон. Був членом новозаснованої у Львові організації молодих мистців АНУМ, де вийшла його монографія. Під час другої світової війни був арештований двічі німцями — сперш у Сяноці, опісля у Кракові, а після відходу німців був арештований поляками і пересидів 18 місяців у в'язниці в Ряшеві. Однак його стаж високоосвіченого мистця був такий високий, що краківська Академія Мистецтва покликала його на свого професора і на тому становищі перебував від 1950-1961 р., коли, осягнувши 65 рік життя, пішов на емеритуру. У 1968 р. вийшов його альбом із 100 рисунками архітектури Кракова. Його образи — імпресіоністичного напрямку, дуже своєрідного індивідуального романтичного стилю — розсіяні по різних музеях і приватних збірках, між іншим у Яґайлонському університеті у Кракові, у Римі, й Америці. З своїми образами виступав на збірних й індивідуальних виставках у Львові й Ню Йорку. Усе своє життя мав великий сентимент до свого стрілецького минулого і, живучи в польському середовищі, залишався завжди українським патріотом-державником, за що терпів різні прикрощі й переслідування.

В Арґентині видано повість Марії Остромири „Лемківщина в огні"

Буенос Айрес. — В активному тут ще від закінчення Другої світової війни видавництві Юліяна Середяка появилася повість померлої 28 жовтня 1969 року в Ляикастер біля Боффало української письменниці Марії Остромири п. н. „Лемківщина в огні". Темою повісти є збройні дії Української Повстанської Армії на терені Лемківщини після другої світової війни. Написана повість на основі спогадів старшин УПА — командира Хріна і чотового Островерха, що були видані на еміґрації 1953 року, у відповідь на появу польської книжки Яна Ґерґарда „Луни в Бєщадах", яка була видана у Варшаві у видавництві міністерства оборони народової. Марія Остромира — це літературний псевдонім Марії Лози, замужем Маковської, народженої 1900 року в селі Підберізцях на Львівщині. Перші свої твори почала вона друкувати у львівських часописах і журналах і першу свою повість п. н. „У вирій" видала 1938 року в „Українській Бібліотеці" Івана Тиктора. Написане ще перед Другою світовою війною п. н. „Подай керму" історичне оповідання про княгиню Ольгу було видане на еміґрації у ЗСА 1952 року. Живучи у ЗСА, Марія Остромира видала, крім оповідання „Подай керму" і повісти „Лемківщина в огні", ще дві повісти „Над бистрим Черемошем" (1967) — із життя Гуцульщини та „У досвітню годину" (1969) — про життя й події на Львівщині перед Першою світовою війною і під час визвольних змагань. Видана тепер повість про УПА на Лемківщині появилася книжкою на 264 стор. друку з обкладинкою у виконанні Володимира Каплуна. Попереджує це видання стаття брата покійної письменниці д-ра Михайла Лози про авторку і її творчий шлях, як також передмова самої авторки про історію написання повісти „Лемківщина в огні". Набувати книжку можна у в-ві Sr. Julian Serediak, Casilla de Correo 7 (Sucursal 7), Buenos Aires, Argentina, або по книгарнях.

СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65 ¢

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Виклик народовбивцям

Передрукований у вчорашньому числі „Свободи" документ „Замість останнього слова" Валентина Мороза унікальний в історії нової української політичної думки не тільки своїм фактом, але й змістом.

Написала цей документ людина, яка перебула чотири роки в совєтських тюрмах та концтаборах і передала його своїм суддям перед початком другого судового процесу, що закінчився для неї ще важчим — бо на 14 років ув'язнення і заслання — вироком.

В обличчі такого жорстокого засуду, що може зламати й найсильнішу фізично та духово людину, і перед загрозою навіть можливої у совєтській дійсності насильної ліквідації в тюрмі з допомогою такого чи іншого „хемікалію", Валентин Мороз не завагався виявити справжню причину суду над ним і ствердити, що судять його не за якісь там злочини чи проступки, а за підсилення небажаних режимові в Україні ферментів, пов'язаних з глибинними процесами національного відродження.

Одержимий духом боротьби за правду й віру України, молодий український історик не завагався виступити сам-один на прю з усім поліційним і партійним апаратом совєтського режиму, стверджуючи, що не допоможуть ніякі заходи, ніяке збільшування штатів донощиків, ніякі репресії. „Ніщо так не сприяло пожвавленню громадського життя, як ваші репресії. Ніщо так не привернуло уваги людей до процесів українського відродження, як ваші суди", — заявив В. Мороз у своєму слові.

Водночас із цим Валентин Мороз попередив своїх суддів і чиновників з КҐБ, що вони даремно намагаються спинити вияви національного відродження України. Що не зупинить цього руху кидання людей за ґрати, ламання їх волі й переконань, примушування їх мовчати чи й навіть фізичне нищення їх. „Густота духовного потенціялу України вже достатня для того, — заявив В. Мороз, — щоб заповнити будь-який вакуум і дати нових діячів, як замість тих, що сидять у в'язниці, так і замість тих, що відійшли від громадської діяльности".

Беручи в такій ситуації на себе нелюдське своїм тягарем завдання показати українцям приклад неугнутости і стверджуючи, що „сидіти за ґратами нікому не легко", Валентин Мороз проголосив „вірую" нової України, що „не поважати себе — це важче", кидаючи водночас у вічі суддям мужній виклик: „Будемо битись!"

Ці слова це вже не виклик самого тільки Мороза, це виклик усієї пробудженої до життя України.

Учора в'язень – нині президент

Що колишні в'язні стають прем'єрами і президентами у своїх країнах — це звичайне явище. Живуть ще старенький і майже осліплий президент Ірляндської республіки Імон де Валера, колись переслідуваний і в'язнений британцями революційний борець за незалежність своєї батьківщини, живе ще Йомо Кеніятта, в 1956 році лідер терористів Мав-Мав, ув'язнений і засуджений на смерть, а у 1965 році президент усамостійненої Кенії.

До числа недавніх в'язнів — нині президентів приєднався шейх Муджибур Рахман. 25-го березня минулого року арештували його в столиці Східнього Пакістану, Дакка, перевезли до Західнього Пакістану, судили в закритому суді і засудили на смерть через повішення. Врятував його упадок диктатора - президента Пакістану Мохаммада Яхія Хана. Новий президент Зульфікар Алі Бутто звільнив його в п'ятницю минулого тижня.

На прикладі Муджибура Рахмана можна ще раз перевірити не тільки змінливість людської долі. Його кар'єра доказує ще раз не тільки силу визвольного руху народів, які ще вчора були експлуатовані й переслідувані, а нині стають суверенами своєї долі. Приклад цього бенґальського лідера пригадує теж, як важко мстяться на диктаторах їхні важкі політичні помилки. Виґравши в грудні 1970 року вибори у Східньому Пакістані, як голова так званої Авамі Ліґи, Рахман хотів тільки автономії. Арештувавши його і намагаючись кривавими репресіями здавити опозиційний бенґальський рух, сам названий пакістанський президент перетворив той рух з автономістичного в самостійницький, придбав Рахманові авреол національного мученика, спровокував повстання бенґальців й збройну інтервенцію Індії, внаслідок якої втратив не тільки владу, але й цілу східньопакістанську провінцію.

Шейх Муджибур Рахман — людина з високою освітою і велетенським авторитетом серед свого народу. Вже незабаром виявиться, чи він має також хист державного мужа, який заведе лад у схаотизованій і поруйнованій країні, чи придбає їй пошану й допомогу від зовнішнього світу, не тільки від Індії і Москви.

Леонід Полтава

КРІЗЬ ЧЕРВОНІ ОКУЛЯРИ

Відношення Москви до ЗСА в наші часи відоме. Воно виявляється в почуттях заздрости, підозріння, в намаганні ревалізувати і в безоглядній ворожості до країни великого добробуту й великих демократичних свобід. Але совєтська преса не завжди відверто виявляє наставлення Кремлю до Білого Дому; крім того, совєтська преса ніколи не виявляє наставлення совєтських підданих до ЗСА, яке цілковито суперечить офіційному відношенню Москви.

Можливо дехто з читачів цього огляду живе у столиці Америки або має нагоду там бувати. І вони знають, як там насправді є. А проте читачі московської „Комсомольской Правди" з 24 грудня 1971 року довідуються про щось інше:

„Иде сніг... Так, вашингтонці тепер мають багато турбот. Вони говорять про те, що в крамницях уже немає молока, кінчається м'ясо, все, крім хліба — загорнутого в цельофан, завжди м'якого і завжди несмачного. Вони говорять, про те, що вже кілька днів не підвозять опалу..."

Намалювавши таку похмуру картину, совєтська газета додає: „Але сніг не вічний, як кажуть представники вашинґтонської влади. Він зійде. Батьки вдягнуть ділові убрання й ділові посмішки, і поїдуть на працю"...

Репортаж написано так, щоб читач не знав, чи немає харчів через сніг, чи взагалі це постійне явище в столиці Америки? А коли в столиці таке, то що ж діється на периферії? — запитає комсомольський читач сам себе, знаючи, що коли в Москві є якісь товари, то навіть з України чи ще далі, аж ген із Кавказу приїздять до „столиці СССР", щоб їх роздобути.

Совєтська преса постійно і неприховано ворожа до ЗСА. В багатьох газетах і журналах є постійні рубрики під назвою „У світі жовтого диявола", де на різні лади очорнюють американський спосіб життя, політику Уряду ЗСА, антикомуністичну боротьбу ЗСА в Індо-Китаї.

Московська преса використала факт „захоплення" статуї „Свободи" біля Ню Йорку групкою з 15 молодиків для того, щоб зробити з того випадку „світову подію". Намагається вона підлити оливи до вогню у справі Анджели Дейвіс, яку будуть судити за передачу зброї підсудним та вбивство під час суду, а не за те, що вона член комуністичної партії ЗСА. Однак, совєтська преса подає читачам так спрепаровані вістки, ніби А. Дейвіс дійсно „безневинна". „Радянська Україна" з 24 грудня минулого року, як і належить п і д г о лоскові „Правди", писала: „Анджела Дейвіс, мужня дочка а м е р и к анського народу, „винна" лише в тому, що кинула виклик реакційній політиці правлячих кіл Америки, вона зазнає переслідувань і знущань". А далі йде традиційне: про „американський імперіялізм, колоніялізм, загарбництво" — про все, чим займається або охоче займався б (коли б же не та Америка!) сучасний ЦК КПСС.

П о л і т ичний оглядач „Правди" з 15 грудня мин. року Ю. Жуков виявив лють „червоної" Москви на американський народ за те, що ЗСА далі підтримують Південний В'єтнам. „Нєт, господа! — кричить Москва із сторінок „Правди". — Озброєні до зубів вашою зброєю сайґонці незмінно терплять у В'єтнамі поразки в боях із народною армією визволення"... Або: „Нєт, господа, ваше дело ґіблое!" — „Ні, панове, ваша справа пропаща!"

Спритний москаль покликається при тому на пропозицію, надруковану в „Крищен Сайєнс Монітор", що треба вивести всіх американських вояків із В'єтнаму, бо нібито „більшість американського народу вважає, що війну треба закінчити до 6 місяців і припинити будь-яку підтримку сайґонським маріонеткам". Стаття закінчується понурим московським залякуванням: „Іншого виходу у вас нема!" До речі, найновіші опитування Інституту Ґеллупа виявили, що заледве 15 відсотків американців вважали у перших днях 1972 року війну у В'єтнамі „найголовнішою американською проблемою". Тільки 15 відсотків, а „Правда" говорить про „більшість американського народу"...

У ролі оборонця чорного населення ЗСА московська преса виступає дуже охоче і мало не щодня, обвинувачуючи головно Уряд ЗСА. Це Москві вдається тим легше, що американська преса майже не порушує національно - расового питання в СССР, яке там постійно нуртує і наростає, що видко хоча б із підпільних видань з України і з Росії.

Громадянам ЗСА відомо, які трудноші не раз має Президент і ще більше Пентаґон, щоб дістати від Конґресу досить фондів на оборону країни. Совєтська ж преса зображує ЗСА, як країну, якою керує... Пентаґон. Якийсь М. Абрамов навіть намалював в журналі „Перець" ч. 18/1971 Вашинґтонський Капітоль з приробленими до нього крилами авіяційної бомби, додавши такий підпис: „Пентаґонівський проєкт реконструкції Капітолю". Дійсно, сатира, лише навиворіт!

Про культуру молодої американської нації в совєтській пресі згадують лише тоді, коли якийсь американський співак чи музика виявляє захоплення комунізмом. Поза тим, наприклад, модерну американську музику в СССР забороняють. Американського малярства, скульптури, кінематографії, літератури, нових досягнень психології — нічого цього не існує на сторінках московської й п е р иферійної преси, а коли щось і з'явить-

(Закінчення на стор. 5-ій)

М. Сосновський

НАЦІОНАЛЬНИЙ ІНТЕРЕС ПЕРЕДУСІМ

(3)

Накреслюючи засади нашої зовнішньої політики, Донцов писав, що в нашій зовнішній політичній діяльності нам треба спиратися на сили, які „з одної сторони представляють собою реальну силу в міжнароднім житті, а з другої — можуть ділати в напрямку здійснення нашого домагання — національної непідлеглости... Цей постулят: шукати опертя в державах, котрі ділають в напрямку здійснення нашого національного ідеалу, не новий для нас... Позитивна сторона цього постуляту, його деталізація — це шукання союзу з цими країнами, інтереси яких суперечать в дану хвилину інтересам Росії. Цю засаду треба проголосити одверто, не лякаючися політичних пройдисвітів або власних інтернаціоналістів... Ті чи інші держави, на котрі можна числити, можуть бути „імперіялістичні" чи „реакційні" — це нас нічого не обходить. Це історичний факт, що ні одна нація не визволялася лише власними силами. Здійснити свої політичні цілі вдавалося їм тоді, коли вони втягували свою справу в круг ідей загальнішого характеру, зв'язували її з інтересами інших держав. Ми не повинні робити ніякого винятку з цього правила, мусимо спертися на кожну силу, котра, помагаючи нам, має ту саму мету: поділ Росії. Думати інакше, будувати свою справу на боротьбі зі „світовою реакцією" або єднати її з справою „визволення всіх націй" — значило б робити політику Дон - Кіхота, політику національного самогубства" („Підстави нашої політики", 1921, стор. 78-88).

На нашу думку, в наведених словах Донцова є дуже влучна відповідь на жонґлювання фразами про „орієнтації" і „політику власних сил", а також на питання про те, чи зовнішня політика повинна бути „прагматичною" чи „ідеологічною". Очевидно, готовість використати сприятливий уклад міжнародних сил ніяк не означає резиґнацію з розбудови власних сил, як єдиної найнадійнішої бази внутрішньої і зовнішньої політики. Без розбудованих власних сил, без засобів ніяка „орієнтація" на чужі сили нам нічого ніколи не допоможе. Ідеться про те, щоб у практичній політиці вміти використовувати різні можливості, керуючися власним інтересом і доцільністю. Коли ж говоримо про „власні сили" і „допомогу зізовні", то ми повинні вміти бачити взаємозалежність між цими двома поняттями і розуміти, що одне не виключає другого. Абсолютна орієнтація на „власні сили", як і абсолютна орієнтація на „зовнішню допомогу" — політично шкідлива і на практиці може мати небезпечні наслідки.

Чи і в якій мірі ситуація на Далекому Сході створює для нашої справи пригожу ситуацію?

На це питання сьогодні ще передчасно давати відповідь. Об'єктивно беручи, розвиток подій на Далекому Сході і на азійському континенті в загальному дає підстави припускати, що в майбутньому на китайсько - совєтському відтинку може вирішуватися доля російської імперії. Вже це одне каже нам пильно стежити за подіями в Азії і намагатися пов'язувати нашу політику з усім тим, що там діється.

Як знаємо, ще у 50-их роках з українського боку (ЗЧ ОУН) пороблено заходи, щоб актуалізувати українську проблему на азійському континенті. Вислідом цих заходів було те, що встановлено співпрацю через АБН з Протикомуністичною Ліґою Народів Азії. Ця співпраця продовжується на сучасному етапі в системі недавно зорганізованого Світового Антикомуністичного Конґресу. Засадничо ця співпраця має ідеологічний характер у тому сенсі, що вона спрямована проти „комуністичної загрози", а ціла організаційна структура є своєрідним ідеологічним антиподом „світового (інтернаціонального) комунізму". Головною політичною силою, яка стоїть за Протикомуністичною Ліґою Народів Азії і Світовим Антикомуністичним Конґресом, є націоналістичний К и т ай, для якого ці організації є зброєю у боротьбі з китайським комунізмом. Китайські націоналісти не зацікавлені в поборюванні російського імперіялізму, і тільки під натиском, головно збоку европейських антикомуністичних організацій, зокрема АБН, годяться при нагоді конференцій на резолюції, скеровані проти російського імперіялізму і колоніялізму.

Конфлікт всередині колись монолітного комуністичного бльоку і постання декількох в з аємоворожих комуністичних центрів (московського, китайського, ю ґ о с л авського) створили трудності для „монолітности" світового антикомуністичного центру, бо прийшло до конфлікту між національними інтересами окремих антикомуністичних організацій і п р и нциповим „антикомунізмом", спрямованим проти „світового комунізму". Ряд антикомуністичних організацій виявив незаінтересованість боротьбою проти китайського комунізму, вважаючи, що вістря боротьби повинно бути спрямоване проти СССР передусім, ворогом якого є власне комуністичний Китай. Цьому дав вислів, наприклад, д-р Ф. Дурчанський, голова Ради Народів АБН, який зрезиґнував зі своєї позиції, мотивуючи це тим, що політика АБН, спрямована також проти китайського комунізму, не в інтересах народів Східньої Европи, яка є під контролею Москви.

(Закінчення буде).

Степан Женецький

З ЖИТТЯ УКРАЇНЦІВ В ЮҐОСЛАВІЇ

„Мала Червена Ружа"

У неділю 27 липня м. р. відбулася в місті Дюрдьово т. зв. „Мала Червена Ружа" — так називають наші юґославські брати попис - фестиваль української пісні, танку і театральних вистав, що його влаштовують юґославські українці кожного року. „Мала Червена Ружа", учасниками якої є молодь, кожночасно попереджає „Червену Ружу", учасниками якої є дорослі. В минулорічній „Молодій Червеній Ружі" взяли участь старші й молодші члени культурно - освітнього гуртка з Нового Саду, молоді члени Дому Культури, члени культурно - просвітнього гуртка „Тарас Шевченко" та діти народної школи в Дюрдьові.

Згідно з ухвалою оціночної комісії „Червеної Ружі", на пописі в Дюрдьові члени цієї комісії, Бриней Тимко і Яким Олеар, вибрали найкращі точки, з якими пізніше виступали на „Червеній Ружі", що відбулася в місті Руский Керестур.

У першій частині „Малої Червеної Ружі" виступали два дитячі хори: з Дюрдьова під керівництвом Дренки Старчевич і з Нового Саду під керівництвом Магдалини Горняк. Під кінець попису ці обидва хори відспівали композицію Іринея Тимка „Тисяча радостей". В пописі взяли участь також два дитячі танцювальні гуртки під проводом Якима Олеяра і Богдана Виславския.

У програмі для старших виступали танцюристи і солісти з Нового Саду і жінсчий та мішаний хори з виступами солістів з Дюрдьова. Танцювальна секція з Нового Саду під проводом Жарка Миленковича виконала танки: „Злажни хлапци", „Тройни козачок", „У лєшику" і „Гуцульський козачок". Дюрдьовський жіночий і мішаний хори відспівали „Кедби чарни очка", „Сонце низенько", „Ой на гороньци", „По каменю" і „Браца русини". Приявних на „Малій Червеній Ружі" було 400 осіб.

Дві успішні вистави танцювального гуртка в Миклошевцях

13 і 14 липня м. р. театральний гурток в Миклошевцях виступав на великих зборах з нагоди 30-річчя постання Юґославії у Биковарі. М и к лошевські танцюристи виконали три українські народні танки: „Катерину", „Диканського козачка" і „Гопака". Понад чотири тисячі різнонаціональної публіки дякували танцюристам рясними оплесками.

Зразу після виступу на народних зборах у Биковарі провідника танцюристів покликав генерал місцевої залоги і попросив, щоб наступного дня, в неділю, танцюристи виступили перед військом.

В неділю перед обідом у той час, коли військо було готове складати присягу, танцюристи з Миклошевців виконали „Гопака", „Козачка" та кілька інших українських танків. За кожний виступ військо дякувало їм рясними оплесками.

Українська драма в радіо Нового Саду

З нагоди святкування 30-річчя постання Юґославії радіовисильня в Новому Саді передала 5 липня м. р. радіодраму українською мовою (бачванським діялектом) „Остац у себу", яку написав українсько - юґославський автор Дюри Папгаргай.

Драму цю поставила театральна секція з Нового Саду, а режисерував її і приготовив для радіо Драґен Колесар. В цій драмі автор показав, що також юґославські українці брали участь і причинилися до звільнення Юґославії.

„Червена Ружа 71"

2, 3 і 4 липня м. р. відбулося в місті Руский Керестур, що вважається столицею юґославських українців - русинів, найбільше національне свято українців-русинів — фестиваль співу, танків, поезії і деклямації п. н. „Червена Ружа" (Червона троянда). Назва ця пішла від дуже популярної серед юґославських українців народної пісні. Танком „Червона ружа" починають цей попис, а врученням букетів червоних троянд нагороджують найкращих виконавців. За кожним разом до цього свята додають число року, так що повна назва минулорічного свята була „Червена Ружа 71".

Фестиваль „Червена Ружа 71" був замітний ще й тим, що він був ювілейним, бо відбувався вже десятий раз з черги. В цьогорічній „Червеній Ружі" взяло участь більше як тисяча виконавців, а приявних глядачів було понад чотири тисячі. Коли взяти до уваги, що в Юґославії проживає 45-50 тисяч українців, то в минулорічній „Червеній Ружі" взяло участь 10 відсотків всіх юґославських українців. Врахувавши розпорошеність поселень українців по всій Юґославії, це треба вважати великим успіхом.

Яке велике значення мав цей ювілейний попис — з'їзд юґославських українців, можна судити з того, що участь в ньому взяли найвищі представники цент-

(Продовження на стор. 5-ій)

МРІЇ

Мрії теж відлітають у вирій,
Їм немає кордонів і меж.
Відлітають . . .
В життєвому вирі
Їх не втримаєш, не доженеш.

Я лишаюсь. Не в змозі,
[не в силі
Я за ними літати вгорі.
Адже мрії — це тільки
[вітрила,
А обов'язки — це якорі.
Я лишаюсь. Знайоме і звичне
Це буття моє тихе, земне.
Тільки мрії над серцем
[кигичуть
І стривожено кличуть мене
У далекий незвіданий вирій,
Де росини мов зорі горять.
Я гойдаюсь в життєвому вирі
Під вітрилами.
На якорях. . .

ОЛЕКСАНДЕР ДУДКА

Слов'янськ

Володимир Бараґура

НЕЗВИЧАЙНИЙ ЧОРНОКНИЖНИК

(Слово на вечорі 82-го Відділу СУА, Бронкс, Н. Й., з нагоди 50-ліття творчости Романа Завадовича)

(1)

Розкажу казку - билицю про незвичайного чорнокнижника, що послуговується особливим засобом, чаклування, а саме силою поетичної уяви й маґією писаного мистецького слова, наче чародійним ключем відкриває таємну скриньку найцінніших скарбів і самоцвітів — душі й серця юних читачів його творів. Скажу слово про одну з маркантних постатей нашого культурно-національного життя за останнє 50-ліття, зокрема в ділянці літератури для дітей і молоді та на полі виховання й навчання молодого покоління — про поета й письменника Романа Завадовича з нагоди 50-ліття його літературної творчости, педагогічно-дидактичної праці й громадської діяльности.

Моє слово не буде базуватися на джерельних матеріялах чи біографічних дослідах та критичних студіях, бо таких про Завадовича покищо немає, хоч його дотеперішній авторський доробок охоплює кілька томів. Але покищо не вдалося опублікувати навіть вибраних його творів і бракує ще перспективи часу, щоб належно підійти до автора та його писань. Найкращу й найповнішу спробу характеристики й оцінки літературно-мистецької творчости Завадовича зробив ред. Б. Гошовський у синтетичній праці „Творчий шлях Р. Завадовича", опублікований у з б і р н ику „Ми і наші діти", капітальній праці з ділянки дитячої літератури, мистецтва й виховання, у нас унікальної. Вийшла вона заходами ОПЛДМ.

Базуватиму свою доповідь на автопсії й пересипуватиму її рясно цитатами з творів Завадовича, уривками з його листів до мене й інших своїх приятелів, на споминах про нього його знайомих та людей, які особисто чи творчо стоять близько до нього.

Я не зможу дати повнометражного фільму його життя й багатогранної діяльности, але зупинюся на кількох найістотніших кадрах, накреслю основні етапи його життя, подбаю з'ясувати процес творчого ставання, тобто ґенезу Завадовича, як мистця писаного слова, постараюся охарактеризувати ті стимули, які наштовхували його на шлях його життьового призначення й які невідхильно визначили його життьову місію — стати письменником для дітей і молоді та вихователем молодого покоління.

Спільно зробімо екскурсію по незбагнених і крутих лябіринтах його літературно-мистецької праці, відхилимо принаймні рубець таємної заслони, що закриває його творчу ляботаторію, проаналізуємо основні первні його мистецької альхемії. Бо в ділянці писаного слова для дітей і молоді Завадович займає одне з передових місць не тільки поміж українськими письменниками вільного світу, але й у всеукраїнському маштабі.

Життя й творчість Завадовича це не тільки праця однієї людини, але цілий сплет проблем, ціла проблематика нашого національно - культурного життя в минулому, сучасному й майбутньому.

Роман Завадович народився у селі Славна Зборівського повіту, 18 грудня 1903 р., як єдина дитина учительської сім'ї, в якій педагогічна професія, поєднана з громадською працею, традиційно переходила з роду в рід. Згодом батьки Романа переїхали до Присівець біля Зборова. Тут виростав Роман серед природи й у близькому контакті з селянами. В хаті панувала сприятлива духова атмосфера — зимовими вечорами мати вголос читала твори передових українських письменників, зокрема І. Франка й О. Кобилянської. Батько Романа мав невеличку, але добірну домашню біліотеку, на полицях якої красувалися оправлені фоліяли ЛНВ та видань „Видавничої Спілки" й „Просвіти". Був там і журнал для дітей „Дзвінок", що зразу приходив на адресу батька, а згодом на ім'я малого Романа, чим він невимовно радів. Роман був не лише пасивним передплатником читачем, але тримав з журналом активний зв'язок. В останньому числі „Дзвінка", що припинив свою появу в 1914 р. з вибухом першої світової війни, читаємо відповідь Романові тодішнього редактора журналу проф. І. Крип'якевича.

З порога п р и с і вецької школи видно було на горбі будинок „Сокола" в Зборові. Тут час від часу виступав мандрівний український театр, а місцеві вчителі влаштовували аматорські вистави. Малий Роман захоплювався театром і бавився в театр: сценою був стільчик, материна хустка правила за завісу, порожні пляшечки з-під чорнила заступали акторів. Роман був і актором і хором, і оркестрою, і технічним завідувачем сцени. Єдиною передумовою було — під час цих вистав нікого іншого не могло бути в кімнаті . . .

Свої дитячі письменницькі спроби Роман списував на складених учетверо подвійних аркушах паперу. Зглянувся над ним св. Миколай і десь на 8-9 році життя поклав йому під подушку грубий оправлений зошит з написом „Св. Миколай — Романові на твори". Наївна дитяча віра казала Романові бачити в цьому дарункові особливий вияв Божої волі й особливе зацікавлення ним св. Миколая. Зрештою, пізніше, Роман віддячився святому . . .

У 1912 р. під час вакацій у Криворівні Роман випадково мешкав під одним дахом з І. Франком. Він мав щастя дивитися на Каменяра власними очима й слухати, як поет читав свої твори запрошеним гостям. Франко навіть читав л і т е р атурні спроби — вірші, прозу й п'єски, списані в свят-миколаївському зошиті — хоч, як признається сам Завадович, звернув увагу тільки на один момент — різноманітність жанрів.

У грудні 1920 р. сталася подія, яка хоч на перший погляд зовсім звичайна, проте в житті Завадовича мала далекосягле значення. 17-літній Роман, тоді учень гімназії в Тернополі, по дорозі до школи купив в українського воєнного інваліда, що мав газетний кіоск, свіже число славетного журналу для дітей „Світ Дитини". На останній сторінці був поміщений перший його друкований вірш „Святий Миколай", підписаний псевдом „Роман зі Славної". Це псевдо швидко розкрилося, бо редакційний чортик показав свої ріжки і вже після третього друкованого в „Світі Дитини" вірша ред. Михайло Таранько забув про псевдо і підписав автора повним його прізвищем.

Хоч вірш про св. Миколая формально слабий, але в ньому вже ембріонально були заложені ідейні основи майбутньої л і т е р а т урної творчости поета — релігійний і національний мотиви, виховні елементи, оптимізм, віра в перемогу.

Ані проф. І. Крип'якевич, відповідаючи на листа 10-літнього читача „Дзвінка" Романа Завадовича, ані ред. М. Таранько, вміщуючи його початкові л і т е р атурні спроби, не могли передбачити, що Завадович стане чільним представником української літератури для дітей.

У 1923 і 1924 рр. Завадович зустрівся з Вол. Гнатюком і цей дав йому поради, яких авторів читати й у кого вчитися писати.

У 1930-х рр. Завадович пе-

(Продовження на стор. 6-ій)

ПРОТОКОЛ

27-ої ЗВИЧАЙНОЇ КОНВЕНЦІЇ

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

яка відбулася в Hotel Statler Hilton, Cleveland, Ohio в тижні від понеділка, 18-го травня 1970 року.

(8)

Звіт головного секретаря УНСоюзу д-ра Ярослава Падоха

З неймовірною швидкістю пролетіли чотири роки, які нас відділяють від останньої, двадцятьшостої конвенції. Мабуть і на наше союзове життя вплинула астрономічна швидкість кораблів, що зв'язали землю і місяць й поширили горизонти нашого світу на нові, безмежні простори. В щоденній погоні за новими досягненнями не легко спинитися, щоб поглянути взад й зібрати разом весь чотирорічний досвід та підсумувати чотирорічні здобутки. А було це незвичайне чотироріччя, як у загальному, громадському житті, так і в союзовому. У загальному житті нашої громади незатертий слід залишив тріюмфальний похід Верховного Архиєпископа й Кардинала Иосифа по Америці й Канаді та історичне змагання, під його проводом, за визнання Укзаїнської Католицької Церкви окремою одиницею Вселенської Церкви, яка об'єднує пів більйона людей усіх країв і рас світу. На житті ж Українського Народного Союзу свою печать поставило його 75-річчя. В тому пам'ятному 1969 році на нього звернув свою увагу весь український нарід, бо немає на всім світі установи старшої за УНСоюз й немає другої, яка б, поза межами України, стільки заслужилася для загальної, української справи.

Цей радісний ювілей не був самотним. З ним пов'язався інший ювілей: 20-річчя прибуття до Америки й Канади та до УНСоюзу великої, української політичної імігранції. І як перший ювілей накладав на нас обов'язок достойно відмітити його не лише святами та бенкетами, але й збільшеною працею та подвосними здобутками, так другий ювілей загрожував небезпекою великих, давно небувалих втрат найціннішого майна УНСоюзу — його членства.

Якраз двадцять років тому, з 1947 року починаючи, почала припливати на цю благословенну, вільну землю, нова хвиля українських імігрантів, найбільша після заробітчанської, яка прибула в початках цього століття. Вона, а в її рядах також цей звітодавець, масово влилися в наші установи, а зокрема в УНСоюз. Про її вагута зв'язувані з нею надії, найбільш авторитетна людина, покійний головний предсідник УНСоюзу сл. п. Дмитро Галичин, в своїм секретарськім звіті на 22-гу конвенцію в 1950 році, в уступі під наголовком „Нова імігpація — нова надія", сказав:

„Ця іміграція з черги спричинила цілковиту зміну в дотеперішньому громадському житті американських добро всієї нашої української спільноти. Тисячі нових українців. І треба ствердити, що ця зміна виходить на імігрантів посили тутешні організації американських українців, наповнили церкви новими вірними, своїм знанням та громадським досвідом збагатили зміст тутешнього життя, надали йому нового розгону, а — і це найважніше — своїм високим патріотизмом та свіжим подихом рідної української землі загріли почування та любов до поневоленого українського народу тих американських українців, які вже тут десятки років, та яких віддаль і час почав робити вже дещо байдужими до долі того народу, з якого вони вийшли. У такий спосіб місцеві організації починають прибирати нове обличчя, на якому, крім виразних американських черт, зарисовуються теж чим раз то сильніше ці українські риси, що впродовж десятків років почали вже були дещо блїднути, а навіть подекуди затиратись".

Повторив вагу цих нових імігрантів також наступник сл. п. Дмитра Галичина, на пості головного секретаря, на жаль також вже покійний Григорій Герман, у своєму звіті на наступну, 23-тю конвенцію в 1954-му р. Він ствердив, що „з приїздом нової іміграції почався для УНСоюзу надзвичайний період". 8,154 нових ченів та 5,136 чистого зросту членів мав УНСоюз у одному 1949 році. В наступному 1950 році число нових членів винесло 6,032, а чистий приріст був ще більший, як рік тому, 5,511 членів.

ЦІНА РОСТУ

Ніщо цінне не приходить у житті задармо. За все, що має тривалу вартість треба заплатити. Нераз рахунок приходить пізно. Прийшов і наш рахунок за ці тисячі нових членів у минулому році, 2о років згодом. Прийшов у двох минулих роках, приходить також у цьому. Цей рахунок тим більший, що нові члени залюбки забезпечувалися двадцятирічними грамотами, які тепер дозрівають до виплати, або за які члени кінчать платити вкладки. І тому подвоїлися наші втрати в останнім, й частинно вже в передостанніх роках й ще більшими будуть у цім році. Аж страх подумати, що в 1968 розі наші втрати в членах доходили до чотирьох тисяч, а в 1969 році переступили чотири з половиною тисяч і мабуть дійдуть до п'ять тисяч цього конвенційного року!

Ця величезна загроза небувалих втрат членів була відомою нам раніше й вона зганяла сон із повік напередодні нашого ювілейного року та навіть у часі радісних святкувань. Адже була реальна небезпека, власне в цьому славному році 75-річчя УНСоюзу, вперше по довгих роках, не зросту в рядах наших членів, але навпаки їх значного зменшення. Втрата членів й до того в ювілейнім році була б подвійно прикрою.

МИ ПЕРЕМОГЛИ КРИЗУ

Але ця небезпека минулася і ми в минулому році перебороли кризу. Ми скріпили наші змагання і нашу волю до успіху й здобули блискучий успіх. В нашому ювілейному році ми придбали для УНСоюзу п'ять з половиною тисяч членів, що є найбільшим здобутком за останні 19 літ. Ці члени не лише вирівняли всі наші втрати, але й придбали надвишку, яка дозволила досягти й перейти нову, рекордову, тисячку ченів. З кінцем минулого року число членів УНСоюзу виносило 89,107 й тільки на один ступінь було віддалене від круглого числа 90.000, яке, за Божою помічю і нашою працею, досягнемо і переступимо в цім конвенційнім році.

Хоч криза спричинена дозріванням двадцятирічних грамот вже розпочалася в 1967 й тривала три роки на всіх чотири, за які складається цей звіт, то ми мали успіх не лише в одному ювілейному році, але в цілім чотироріччю. Було воно краще за всі міжконвенційні періоди, включаючи сюди навіть славні п'ятдесяті роки, коли масово вступали в УНСоюз нові імігранти. Коли, наприклад, в чотирьох роках 1950-1953 УНСоюз придбав був разом 16,479, то в цім, звітовім періоді, в останніх чотирьох роках, ми придбали 18,728 членів, отже понад 2,000 більше. А відомо, що в наші пізні роки не прибувають нові імігрaти до гостинних берегів Америки, бо границі України відгороджені від нас залізною заслоною, чи радше колючим дротом. Також порівнуючи два останні міжконвенційні періоди ствердимо, що й це порівняння є корисним для останнього, звітового періоду часу, хоч (що ми, на жаль, добре знаємо), в силу різних причин, з кожним поодиноким роком, трудніше присднувати членів і трудніше покривати постійно зростаючі втрати.

Наш минулий, ювілейний рік і минулий міжконвенційний період були успішними також під іншим, важливим оглядом. Ми дуже видатно збільшили загальну суму забезпечення наших членів. Нові члени, придбані в 1969 році, забезпечилися в УНСоюзі на загальну суму понад десять мільйонів долярів, тобто майже на три мільйони більше, як в попередньому році. Ця нова сума забезпечення підвищила загальну суму, яка з кінцем 1969 року переступила 127 з половиною мільйонів долярів. Ця сума є на понад 25 мільйонів долярів вищою, як була чотири роки раніше, тобто з кінцем 1965 року. Це становить кругло 25% звишки, що має особливу вимову. Отож і минулий рік і минуле чотироріччя принесли УНСоюзові поважний зріст того,, що таке важливе для кожної установи, зокрема братськозабезпеченевої, а саме членів і їх забезпечення, яке тісно пов'язане з прибутками із вкладок забезпечених. Під одним лише оглядом не був наш звітовий час кращим за попередній, а то щодо висоти втрат і, що за цим слідує, темпа приросту загального числа членів. Більшість, з великим трудом придбаних, нових членів з'їли витрати, зокрема зв'язані зі згаданим 20-річчям нової іміграції, та це є зовсім природним явищем, на яке ми не маємо впливу. Але пройде критичний час і ми знову повернемося до нормальних втрат ,а з ними до приспішеного росту УНСоюзу.

Слід згадати тут також обниження на парусот числа так званих активних членів і збільшення числа неактивних членів, тобто таких, які вже не платять вкладок, хоч дальше є забезпечені в УНС. Вони повністю виплатили всі свої вкладки, звичайно двадцятирічні, й УНС користується їх вкладками, інвестувавши їх. Тому не слід цих членів уважати гіршими від усіх інших. Під оглядом виконання свого обов'язку заплати вкладок, вони є найкращими членами, бо заплатили всі вкладки. Число цих членів збільшилося з приводу згаданого в горі 20-річчя нової іміграції. Ця „втрата" є зовсім природною й організаційний відділ не має на неї впливу.

Приступаючи до подрібного звіту, слід найперше торкнутися обов'язків, які за статутом, належать до ділянки праці головного секретаря, а згодом перейти до організаційної праці. При цій останній найперше подамо справоздання за минулий 1969 рік, щоб доповнити й завершити три річні справоздання за раніші три роки, зложені на річних нарадах Головного Уряду, а дальше зложимо коротке справоздання за ціле міжконвенційне чотироріччя.

СЕКРЕТАРСЬКА ПРАЦЯ

За статутом головний секретар є секретарем Головного Уряду та Головного Екзекутивного Комітету. Виконуючи ці обов'язки, звітодавець брав участь у всіх засіданнях та нарадах обох цих органів, виготовляв з них протоколи та оголошував їх у „Свободі", офіційнім органі УНСоюзу. В усі ці роки відбулися по чотири квартальні наради Екзекутиви, а після останньої конвенції та в три останні роки також річні наради Головного Уряду. Головний секретар вдержував зв'язки поміж головною канцелярією і головними урядовцями й щомісяця інформував їх про стан Відділів і Округ в їхніх околицях. Поза тим вів загальне листування в межах УНСоюзу та поза ним й репрезентував УНСоюз там, де цього вимагала потреба. Зокрема підписував разом з гол .предсідником урядові документи, а під його неприявність чеки, бо за статутом і державними законами офіційні грамоти мають підписувати предсідник і секретар. До його обов'язків також належить підготувати до друку й оголошувати звіти головних урядовців.

Про зв'язки з Відділами та Округами УНСоюзу буде мова при звіті з організаційної праці. Тут можна підмітити, що поза організаційними справами, листування це обнімало багато різних справ, як наприклад, відновлення і поширення братської діяльности, переведення статистики братської діяльности для цілей Крайового Братського Конґресу, звичайні й ювілейні святкування й численні, різноманітні справи. Чим більша організація та живіша, тим, очевидно, більше її листування, зокрема якщо вона, як УНСоюз, розкинена по безмежних американських і канадійських просторах.

Вдержувано постійний зв'язок з громадськими організаціями в ділових, репрезентативних й інформативно-пропаґандивних справах. Зокрема чимало часу забирали привіти та оголошення в пресі, журналах і всяких однодніивках, видаваних з нагоди ювілеїв установ та різних їхніх імпрез. Наші побажання та оголошення завжди були custom made. Вони були достосовані до потреби, даного видання та середовища, в яке вони ішли та до даної ситуації. Вітання крайових зборів і конвенцій, повідомлювання про союзових делеґатів тощо, це зайняття, яке забирає багато часу, а яке, нажаль, мусить полагоджувати головний секретар.

Ми вдержували приязні взаємини з іншими українськими братськими Союзами. Останньо 17-го квітня 1969 р. в Ню Йорку, заходами УНСоюзу, відбувся Другий З'їзд Українських Братських Союзів, на якому УНСоюз був господарем. Підготовою З'їзду занимався УНСоюз, зокрема головний секретар, який до того підготовив і виголосив одну з трьох доповідей на З'їзді.

У зв'язку з 75-річним ювілеєм УНСоюзу видано і проголошено ювілейний заклик до союзового загалу та всього українського громадянства. Заклик був кремо надрукований та розісланий нашим Відділам.

Надруковано мистецьку, ювілейну афішку проєкту мистця Петра Холодного і видано ювілейні відзнаки, роботи мистця Богдана Титли, якими будуть нагороджені заслужені організатори УНС. Також надруковано почесну таблицю найкращих організаторів — будівничих УНС.

Багато труду і часу забирають дописи зі союзового і громадського життя, присилані секретарями та іншими урядовцями Відділів, які прохають надрукувати їх в „Свободі". Вони з правила вимагають значних перерібок і справлень. Інколи приходиться їх виготовувати з довгих протоколів.

Окремо багато часу займали оголошення зборів, свят, зокрема тогорічних, ювілейних, присилані Відділами, Округами та головними урядовцями, які треба часто редаґувати, допильнувати друку і зладження окремих відбиток та їх розсилки. До того, для успіху зборів, висилається повідомлення про окружні збори не лише, як раніше, секретарям Відділів, але також предсідникам, касирам і конвенційним делеґатам, що вимагає дуже багато часу і уваги, і відтягає від важливіших праць.

Окружні Управи, часом також відділові уряди та організатори і головні урядовці, замовляють різні друки, як листи з адресами Відділів, Округ і організаторів, афішки, бизнесові картки та різні оголошення і друки, допильнування яких також зуживає багато часу.

Картотека Відділів, Округ, організаторів та її доповнювання, ведення актуальної статистики і її проголошування і розсилка Округам, організаторам і всім головним урядовцям, це окрема ділянка праці, яка вимагає окремої сили. Постійне доповнювання загального адресаря, дбання про інформаційні матеріяли, про які буде мова окремо, і розсилання їх Відділам, організаторам, на виставки тощо, це також зайняття, яке вимагає дуже багато часу. Постійне дбання про щораз то нові кличі-слогани і їх поміщування в „Свободі" та чергування, також належать до постійної активности головного секретаря. Слогани є зберігані для пізнішого, повторного ужитку, в окремій книзі слоганів.

Окремо приходиться слідкувати за розвитком і працею інших братських установ, українських і інших, та за новим законодавством у братерсько-асекураційних справах. Мабуть не буде ніякою нескромністю відмітити, що деякі братські організації користувалися в своїй організаційній праці нашими випробованими методами і готовими засобами, що свідчить про їх вартість.

Окреме питання становить листування з Відділами, Округами та організаторами. Воно ведеться шляхом індивідуального і збірного листування. Збільшення особистого листування буде можливим тільки після збільшення персоналу секретарського та організаційного Відділів. Не меншою проблемою є придбання англомовної сили для організаційно-секретарського Відділу. Питання англомовного листування в'яжеться із справою перекладів протоколів та численних матеріялів, друкованих у „Трибуні УНС", які повинні появлятися майже в цілості в „Українськім Тижневику". Автім, доволі численне листування з органами влади та з крайовими і стейтовими Братськими Конґресами вимагає кваліфікованої англомовної секретарки в організаційно-секретарському Відділі. Наприклад, старання про ліцензію на діяння на терені поодиноких стейтів (в минулому багато труду вимагала ліцензія на стейт Міннесоту) та відновлювання ліцензій в стейтах, до яких УНСоюз вже допущений, вимагає також англомовної сили. А втім одна секретарка головного секретаря та всього важливого організаційного відділу, при всій своїй виімковій працьовитості та досвіді, не має змоги поладнати всіх справ.

В міру постанов статуту та практики, до головного секретаря приходять різні письма, які не належать до інших відділів головної канцелярії, часто такі, які не мають ніякого відношення до УНС. Інформації нашим членам у різних справах, які вимагають розшуків та запитів, яких членам, а то й нечленам, наша установа не може відмовити, належать також до занять головного секретаря.

Для усправнення праці, набуто диктафон і копієву машинку; дуже придалась би бодай невелика офсетова друкарня.

В минулому році, як раніше, ми вдержували зв'язок з крайовими і стейтовими Братськими Конґресами, до яких належить УНСоюз. Ми делеґували на їх конвенції і наради наших делеґатів, влаштовували виставки з інформаціями про УНСоюз та його інформативні забезпеченеві і загальні видання, користуючись окремо для цієї цілі помистецьки виготованими виставковими таблицями. Щороку беремо участь у конвенції Крайового Братського Конґресу і у влаштовувані ним концерти вводимо нашу українську програму. Минулого року у вересні такий концерт відбувся в Бостоні з повним успіхом, який у великій мірі завдячуємо головній радній адв. Анні Чопик. Звітодавець належить від років до Екзекутиви Братської Секції Конґресу і занимається програмою його концертів. Під цю пору він є її першим віце-президентом. Цього року восени, на черговій конвенції, замість концерту, відбудеться висвітлення фільмів братських організацій і є надія, що між ними буде висвітлений також фільм з життя і праці УНСоюзу. Підготову того фільмового фестивалю віддано підписаному, який матиме змогу примістити між численними зголошеними фільмами також фільм УНСоюзу. З доручення Конґресу ми перевели поміж нашими Відділами анкету в справі братської діяльности наших Відділів та її підсумки переслали Конґресові, який її уживає у своїх заходах перед владою для вдержання привілеїв, якими користують братські установи. Додати б, що звітодавець брав участь у працях Крайової Братської Секції, а зокрема в Братськім Семінарі, що відбувся 19 лютого в Дітройті. В ньому взяли участь також В. Гірняк, І. Ващук і В. Дідик.

Наші зв'язки з Конґресами пропаґують УНСоюз і всю українську національну громаду перед впливовим американським братським світом. В 1967 р. підписаний, як голова резолюційної комісії Братського Конґресу нюйоркського стейту, запропонував Конґресові окрему резолюцію в справі Тижня Поневолених Націй, яка була однодушно схвалена. Очевидно згадувалось в ній також про Україну. Як доказ корисности нашої активности на терені братського світу можна подати факт, що чимало наших урядовців були обрані на членів екзекутив стейтових Конґресів або до екзекутиви Крайового Конґресу чи його комісій. Підписаний до березня ц. р. був президентом Братського Конґресу в Ню Йорку. Це був перший президент українського роду.

Поза цим, й так довгуватим, перечисленням головніших чи таких, що занимають багато часу обов'язків головного секретаря, є ряд інших, які годі вичислити. Їх є так багато й дають вони стільки мороки, що не стає часу на важливі, справді екзекутивні справи. Тому питання збільшення персоналу секретарсько-організаційного відділу є питанням розбудови того відділу та кращого полагоджування його важливих завдань.

Поза обласними організаторами, які працюють в терені і які зараховуються до персоналу організаційного Відділу, єдиною силою цього секретарсько-організаційнаго Відділу є п-ні Марія Савчак, якій належиться признання і подяка за прикладне виконування відповідальних обов'язків.

ОРГАНІЗАЦІЙНА ПРАЦЯ

До організаційної ділянки-праці належить передовсім організаційний зв'язок з розкиненими по значній частині північно-американського континенту майже пів тисячею Відділів і трьома десятками Округ та старання про постійне доповнювання не менш постійно убуваючого членства. Хоч як потрібні наші союзові Округи, вони, в силу різних причин, в тім і статутового неоформлення, не стали ще посередними звенами поміж Головною Канцелярією і Відділами, хоч це є на потребу так, як невід'ємною частиною організаційної сітки комерційних асекураційних корпорацій є дистриктові уряди та менажери. Такий стан накладає тим більші обов'язки на організаційний відділ, який має не легкий обов'язок вдержувати зв'язок з величезним тереном. Єдиним посередним звеном, яке взяло на себе частину відповідальности за організаційну працю, є Канадійська Канцелярія, яка відає 60-ма Відділами УНСоюзу, положеними на терені Канади. Статутове оформлення Округ та бодай скромні їхні бюджети можуть з цих установ зробити дуже корисний допоміжний орган організаційної сітки і постійної організаційної акції УНСоюзу. Цю акцію розпочала попередня конвенція, але не довела до закінчення, що повинна зробити ця конвенція, бо це лежить в інтересі УНСоюзу.

Дуже важливим чинником вдержання тісного зв'язку з тереном є ще дуже свіжа порода професійних союзових працівників-обласних організаторів. Під цю пору є їх три. Збільшення числа цих службовиків і обняття ними опіки над всіми Відділами УНСоюзу, це найбільше завдання УНСоюзу на організаційному полі під цю пору. Але усвідомлення цього та виконання наміреного пляну натрапляє на перешкоди, першою з яких є брак відповідних людей, бо українці не студіюють асекурації і не люблять самостійних занять. З обласними організаторами ми вдержували постійний особистий телефонічний і листувальний контакт та в останніх двох роках відбули з ними в головній канцелярії довші конференції.

Брак надійних обласних організаторів ще перевищає в своєму неґативному значенню для УНСоюзу брак відповідних секретарів. Майже минулися давні народні робітники, які все своє життя, поза заробітною працею, могли присвячувати виключно УНСоюзові. Чим раз менше секретарів готових збирати по хатах вкладки і то щомісяця, а якщо вони ще збереглися, то їх поважний вік не дає змоги по давньому бути активними. Прив'язання до УНС в декого з них таке міцне, що хоч час передати секретарські уряди молодшим, вони їх зберігають дальше, часом коштом розвитку Відділу. Підшукання відповідних секретарів є проблемою найпершої ваги для дальшого росту нашої установи.

Окремою проблемою є недоцінювання життєвого забезпечення українською громадою. Хоч поволі зростає пересічна сума забезпечення наших земляків, то це в більшій мірі є заслугою краще вишколених організаторів, як збільшенням усвідомлення нашої громади щодо незаступимої вартости життєвого забезпечення для них і їх рідних.

Не менш важною і болючою проблемою є незацікавлення УНСоюзом і взагалі громадським життям та установами нашої молоді. Вся наша преса переповнена дискусією над питанням збереження нашої молоді при своїй громаді. Не зумів розв'язати того питання ні УНСоюз, ні ніяка інша наша установа на цій землі. Та намагання в цім напрямі слід продовжувати.

Ці згадані перешкоди є тільки деякими, які зумовляють нашу працю. Про деякі інші вже була раніше мова, про інші ще буде. Немає сумніву, що УНСоюз діє в дуже неспокійні часи, як серед українського, так і загальноамериканського суспільства, зокрема молоді, що прямо відбивається на нашій праці і її вислідах, і що відбилося вже на вислідах праці в минулих роках. Розгляньмо нашу працю, оцінім її висліди і на цих нарадах застановімся, як нам бути дальше. Зробім це критично, але без критики, зробім одверто, але без злонаміреня, зробім з єдиним наміром: краще вести працю в майбутньому, щоб кожне союзове покоління, а навіть кожне міжконвенційне чотироріччя, на щабель вище піднесло нашу установу, а з нею й цілу нашу національну громаду.

Ми намагалися це виконати в минулому, міжконвенційному періоді. Головне намагання йшло, очевидно, як за попередніх часів, у напрямі збільшення числа наших членів та покращання нашої забезпеченевої і громадської служби для щораз більшого числа наших громадян. Праця ця була й дальше буде нелегкою. З кожним роком наростає чужа конкуренція, з кожним роком корчиться наша свідома громада ,а кожна забезпеченева установа, зокрема ж відтята від рідного краю українська, являє собою неначе діравий мішок, з якого випливає тим більше води, чим більше її в нього вливати. Тим то на чолі всіх завдань УНСоюзу, й то не лише його організаційного відділу, стоїть завдання придбання нового членства.

ОРГАНІЗАЦІЙНА ПРАЦЯ В 1969 РОЦІ

Кожного року робимо підсумки з нашої праці і їх звітуємо в трьох міжконвенційних роках Головному Урядові УНСоюзу на його річних нарадах, а згодом оголошуємо друком. А в четвертий рік, рік конвенційний, тому, що в ньому немає річних нарад Головного Уряду, складаємо справоздання головним урядовцям і делеґатам, зібраним на конвенції. Тому, що це звітування обнимає не лише останній рік, але все чотироріччя, видається потрібним, найперше й окремо, скласти справоздання за останній рік, щоб ним доповнити три попередні річні звіти, тим більше, що він ювілейний, а згодом подати загальні підсумки усіх чотирьох років, які проминули від останньої конвенції. Тому перша частина нашого організаційного звіту буде обнімати лише минулий, 1969 рік.

ЗМАГАННЯ ЗА НОВИХ ЧЛЕНІВ У 1969 РОЦІ

Про ці змагання скаже Вам ряд таблиць чисел, які найвірніше розкажуть про труди цілого року сотень Відділів, десяток Округ та сотень відданих працівників УНСоюзу. Якщо є якась робота, яка не має початку і кінця, а що гірше не має передишки й відпочинку, то це є змагання за ріст УНСоюзу. Бо щодня, всіх тристашістдесять кілька днів в році, мабуть без одного дня перерви, убувають союзові члени і їх треба негайно заступити новими, щоб не було недобору, щоб не дай Боже, не зменшилося загальне число членів УНСоюзу, який від довгих років привик тільки рости і йти вперед. А до того не можемо забувати про конечний прибуток і навіть в найбільш критичний минулий рік, ми дбали не лише про покриття всіх втрат членів, але також про конечний приріст.

Як проходило це драматичне змагання, місяць за місяцем, і хто в його повному успіху найбільш заслужився: особи, Відділи й Округи, про це розказують в низу подані колонки чисел.

ТАБЛИЦІ ДО ЗВІТУ ЗА 1969 РІК ГОЛОВНОГО СЕКРЕТАРЯ ЯРОСЛАВА ПАДОХА

ТАБЛИЦЯ Ч. 1. НОВІ ЧЛЕНИ, ПРИЄДНАНІ В 1969 РОЦІ

Місяць	Дорослі	Молодь	АДД	Разом
Січень	169	60	32	261
Лютий	216	96	33	345
Березень	266	103	45	414
Квітень	191	92	30	313
Травень	212	112	33	357
Червень	188	88	27	303
Липень	255	126	36	417
Серпень	239	84	38	361
Вересень	305	312	44	462
Жовтень	357	132	54	543
Листопад	464	129	65	658
Грудень	632	253	143	1,028
Разом:	3,494	1,387	580	5,463

(Продовження на стор. 4-ій)

Звіт головного секретаря УНСоюзу д-ра Ярослава Падоха

(Продовження зі стор. 3-ої)

В цій таблиці варто відмітити останний квартал, який приніс давно невиданий успіх. Зокрема грудень перейшов усі рекорди за довгий ряд років. Загальне число придбаних в минулім році членів, як було згадано вже, становить третій найкращий рік в історії здобування членів УНСоюзу, який перевищають тільки славні роки з-перед двох десятків років, а саме 1949 і 1950. Цей успіх дозволив покрити всі величезні втрати членів та дав змогу дійти й перейти 89.000 членів.

ДВІ СОТНІ НАЙБІЛЬШ ЗАСЛУЖЕНИХ ЮВІЛЕЙНИХ ОРГАНІЗАТОРІВ

Їхні прізвища подає нище поміщена таблиця, а їхні обличчя відомі нашій громаді з почесної таблиці, недавно надрукованій в „Трибуні УНСоюзу", а згодом передрукованій на твердому папері для приміщення в народних домах, домівках УНСоюзу й всюди там, де буває наша громада. Завданням цього жартівливо називаного „союзового іконостасу" є висловити публічну подяку й признання неструдженим громадським діячам та поставити їх за приклад іншим. Тому, що тут не маємо змоги надрукувати цей „іконостас", дозвольте повторити висловлені в нім слова подяки та признання. Напис над їхніми знимками є такий: „Будівничі Українського Народного Союзу, які в славне 75-річчя УНСоюзу придбали йому 5.500 нових членів і тим доповнили його членство до 89.000; які день за днем і вечір за вечором, не зважаючи на спеку і стужу, дощ і бурю, недуги і старість, самовіддано трудилися для своєї української зорганізованої громади, щоб піднести її добробут, запевнити освіту її дітям та спокійну старість батькам і дідам. Приклад цих заслужених громадських працівників повинен заохотити інших до праці для свого народу, для збільшення його поваги й значення серед чужого оточення.для наближення дня його державної незалежности."

Хто з нас заперечить, що це признання всі нище подані ювілейні організатори УНСоюзу собі заслужили. Точно є їх 187. 71 з них, є ці, що придбали 25 або більше членів й так сталися членами почесного Клюбу Заслужених Союзовців, який в УНСоюзу відіграє подібну ролю, як „клюби мільйонерів",у комерційних асекураційних компаніях. Там головну вагу кладеться на суму забезпечення, а в нас, у братській й суспільній установі, вага спочиває на громадянах, тому й оцінюємо заслуги в першу чергу за числом членів придбаних для УНСоюзу, та для всієї нашої організованої громади в Америці і Канаді, не забуваючи при тому про значення висоти забезпечення, бо тільки достатнє забезпечення дає людині і родині справжню безпеку перед несподіванками долі. До 71 членів Клюбу долучилися у минулому році 117 ювілейних „будівничих УНСоюзу", які придбали в тому році 10 або й більше (до 24) членів. Це найбільше число організаторів за довгі десятиріччя. Вони в великій мірі запевнили, успіх нашій ювілейній кампанії і успіх самого союзового ювілею. Про це не слід забувати нам на цій конвенції, ні після неї. Не швидко прийде новий союзовий ювілей. Сподіймося, що приклад цих 187 осіб потягне за собою других, зокрема молодших.

ТАБЛИЦЯ Ч. 2.

НАЙКРАЩІ ОРГАНІЗАТОРИ УНСОЮЗУ, ЯКІ В ЮВІЛЕЙНОМУ 1969 РОЦІ ПРИЄДНАЛИ 10 АБО БІЛЬШЕ ЧЛЕНІВ

КЛЮБ ЗАСЛУЖЕНИХ СОЮЗОВЦІВ

(25 або більше членів)

1.	В. Дідюк (440)	271	34.	Т. Кубарич (217)	30
2.	Е. Репета (292)	155	34.	П. Сільчак (257)	30
3.	С. Гавриш (83)	120	34.	Марія Макар (348)	30
4.	Б. Зорич (432)	101	34.	д-р В. Вишиваний(361)	30
5.	В. Гірняк (341)	71	34.	д-р І. Скальчук (430)	30
6.	Т. Шпікула (221)	67	34.	Софія Куца (440)	30
7.	Р. Чучкевич (346)	66	34.	В. Запарнюк (484)	30
7.	М. Семків (379)	66	42.	П. Мороз (238)	29
9.	М. Турко (63)	61	42.	мгр. О. Стецура (287)	29
10.	Е. Гомотюк (277)	60	42.	Т. Тещук (422)	29
11.	І. Одежинський (153)	55	45.	М. Фединишин (155)	28
12.	П. Федик (292)	54	45.	Т. Вутрей (344)	28
13.	Люба Баська (94)	53	45.	Я. Щербак (352)	28
14.	М. Отрок (14)	51	45.	Ю. Баранюк (371)	28
14.	В. Квас (88)	51	49.	д-р О. Саноцький (158)	27
16.	Стефанія Букшована (340)	40	49.	І. Іваник (234)	27
			49.	І. Чопко (271)	27
17.	І. Пригода (361)	39	49.	Д. Чук (321)	27
18.	Д. Дидик (170)	38	49.	А. Копистянський (327)	27
18.	А. Слюсарчук (174)	38	49.	Г. Кисіль (336)	27
18.	В. Попович (367)	38	49.	Я. Карп'як (385)	27
18.	Є. Омельченко (451)	38	56.	М. Хоманьчук (5)	26
22.	П. Дяків (427)	36	56.	Анна Хомин (32)	26
22.	М. Малинівський (437)	36	56.	М. Захарко (349)	26
24.	М. Ткачук (114)	35	56.	В. Шаран (407)	26
25.	П. Щерба (173)	34	56.	Д. Попадинець (434)	26
25.	І. Геврик (445)	34	56.	І. Кнігницький (430)	26
27.	В. Оріховський (353)	33	63.	Анна Гарас (47)	25
27.	Р. Крупка (361)	33	63.	К. Сачко (53)	25
27.	В. Пінковський (432)	33	63.	А. Ціздин (55)	25
30.	І. Пиндус (39)	31	63.	І. Ващук (292)	25
30.	П. Головачук (42)	31	63.	І. Зазворський (147)	25
30.	І. Живіцький (182)	31	63.	А. Джула (161)	25
30.	В. Гаврилюк (316)	31	63.	Стела Раси (171)	25
34.	Квітка Стецюк (25)	30	70.	Я. Бурій (402)	25

ЮВІЛЕЙНІ БУДІВНИЧІ УНСОЮЗУ

(10 до 24 членів)

1.	В. Палідвор (204)	22	58.	М. Сенек (45)	12
2.	І. Була (127)	21	58.	В. Салабун (76)	12
2.	М. Дербуш (345)	21	58.	В. Рефт (120)	12
4.	Н. Драпала (96)	20	58.	А. Гадз (121)	12
4.	Й. Ракочий (105)	20	58.	М. Бобер (235)	12
4.	М. Остап (176)	20	58.	М. Баран (270)	12
4.	Я. Фаренич (462)	20	58.	О. Білик (276)	12
4.	Текля Мороз (465)	20	58.	Марія Демидчук (293)	12
9.	М. Гентош (305)	19	58.	Марія Душник (293)	12
10.	І. Петрунцьо (78)	18	58.	Стефанія Стеців (371)	12
10.	В. Новак (156)	18	58.	О. Хома (383)	12
10.	А. Гнатюк (182)	18	58.	І. Мельник (418)	12
10.	В. Владика (364)	18	58.	Марія Сцебело (452)	12
10.	О. Ярема (372)	18	74.	А. Малан (5)	11
10.	Віра Баніт (473)	18	74.	С. Івасечко (48)	11
16.	Я. Билень (17)	17	74.	А. Іванюк (106)	11
16.	В. Жмудь (57)	17	74.	І. Голик (123)	11
16.	М. Жук (70)	17	74.	Б. Одежинський (216)	11
16.	І. Флис (267)	17	74.	І. Михальцевич (221)	11
16.	Е. Притула (337)	17	74.	С. Мазур (242)	11
16.	П. Вербовецький (436)	17	74.	Т. Шмаґала (251)	11
22.	П. Шевчук (13)	16	74.	П. Аркотин (261)	11
22.	Л. Блонарович (34)	16	74.	В. Гуссар (289)	11
22.	М. Бобечко (102)	16	74.	Стефанія Кочій (472)	11
22.	І. Мелінишин (220)	16	74.	М. Сивий (481)	11
22.	М. Мартиненко (245)	16	86.	В. Лучкань (12)	10
22.	В. Труфим (226)	16	86.	М. Москаль (16)	10
22.	Д. Галонзка (307)	16	86.	І. Хомко (42)	10
22.	П. Тарнавський (375)	16	86.	В. Сиваник (43)	10
30.	Гелена Словік (7)	15	86.	Ґльорія Перехрест (71)	10
30.	В. Мандзій (8)	15	86.	І. Серант (86)	10
30.	Олена Олек (22)	15	86.	С. Шилькевич (116)	10
30.	Л. Гардиk (206)	15	86.	І. Тарнавський (150)	10
30.	Анна Ремік (238)	15	86.	І. Бабин (168)	10
30.	І. Малко (320)	15	86.	Ірена Щерба (173)	10
30.	В. Олійник (387)	15	86.	Д.Копильовський (183)	10
30.	М. Нич (397)	15	86.	Р. Колодій (191)	10
30.	С. Куропась (423)	15	86.	Е. Манацький (194)	10
30.	М. Ольшанський (423)	15	86.	Я. Падох (194)	10
40.	А. Вовк (6)	14	86.	В. Козак (213)	10
40.	М. Маркович (142)	14	86.	Я. Кришталович (222)	10
40.	І. Лаба (177)	14	86.	О. Стецюк (240)	10
40.	Е. Барилка (268)	14	86.	А. Шаран (270)	10
40.	С. Мотрович (295)	14	86.	Аліція Добрянська (270)	10
40.	о. П. Мелех (342)	14			
40.	Марія Герус (371)	14	86.	Евгенія Ваславська (278)	10
40.	Ф. Стахів (458)	14			
48.	М. Колодруб (137)	13	86.	Михайлина Іванюк (290)	10
48.	П. Ліщак (230)	13			
48.	М. Волошин (281)	13	86.	В. Цюпа (325)	10
48.	П. Пироганич (283)	13	86.	С. Лупацій (339)	10
48.	І. Василюка (284)	13	86.	Катерина Мураль (358)	10
48.	Катерина Гордон (347)	13	86.	С. Ковальчук (368)	10
48.	Ф. Петрик (362)	13	86.	В. Галич (398)	10
48.	І. Даньківський (375)	13	86.	Р. Припхан (399)	10
48.	Л. Вовк (444)	13	86.	І. Курман (408)	10
48.	К. Чорномаз (469)	13	86.	І. Телюк (414)	10
58.	О. Зинюк (15)	12	86.	В. Зацерковний (439)	10
58.	М. Хомин (32)	12	86.	Евстахія Мілянич (450)	10
58.	Анна Гнатюк (37)	12	117.	В. Остапюк (478)	10

Підсумок

Членів Клюбу	70
Будівничих УНСоюзу	117
Разом:	187

ДВІ СОТНІ НАЙБІЛЬШ ЗАСЛУЖЕНИХ ВІДДІЛІВ

Минулий, ювілейний рік був визначним також щодо збільшеної активности Відділів, зокрема щодо більшого числа Відділів, які взяли участь у кампані взагалі, а також щодо тих, які придбали більше число членів. Таких Відділів, що придбали десять або більше членів було майже дві сотні, точно 193, отже понад сорок відсотків усіх 460 Відділів УНСоюзу. Їх числа й місцевість та число придбаних членів показує в низу подана таблиця. Чергова таблиця показує, як брали Відділи участь в кампанії 1969 р. На жаль навіть у ювілейному році 81 Відділів, в цім 9 в Канаді, зовсім не взяли участи у приєднуванні членів. Майже всі ці Відділи є малі, яких досі не злучено з іншими, більшими й активнішими тому, що в околиці немає інших Відділів, або ці Відділи є зв'язані із місцевими церквами, чи іншими установами й тому їх годі було злучити. Часто такі Відділи є в місцевостях, в яких доживають свій вік старі, а молодь їх опустила, шукаючи надійних околиць для праці і зарібків. Найбільш заслужився в ювілейній кампанії Відділ ч. 361, славне Товариство „Дністер", який єдиний придбав понад сотню, точніше 109 членів у ювілейному році. Йому, а зокрема його урядовцям: секретареві д-рові Василеві Вишиваному, касирові Іванові Пригоді та голові Контрольної Комісії Романові Крупці, належиться окреме признання за рекордове число придбаних їх Відділом членів.

ТАБЛИЦЯ Ч. 3.

НАЙКРАЩІ ВІДДІЛИ, ЯКІ ЗАПЕВНИЛИ УСПІХ ЮВІЛЕЙНОЇ КАМПАНІЇ В 1969 Р.

П.Ч.	Число Відд.	Місцевість	Придбано членів	П.Ч.	Число Відд.	Місцевість	Придбано членів
1.	361	Ню Йорк, Н.Й.	109	94.	305	Магони Сіті, Па.	19
2.	182	Кліфтон, Н.Дж.	85	100.	57	Когоз, Н.Й.	18
3.	94	Гамтрамк, Миш.	78	100.	78	Майнерсвил, Па.	18
3.	221	Чикаґо, Ілл.	78	100.	281	Байон, Н.Дж.	18
5.	379	Чикаґо, Ілл.	68	100.	372	Плейнфілд, Н.Дж.	18
6.	346	Клівленд, Огайо	66	100.	386	Шарон, Па.	18
7.	63	Форд Сіті, Па.	61	100.	469	Торонто, Онт.	18
7.	292	Дітройт, Миш.	61	106.	17	Чикаґо, Ілл.	17
7.	421	Рідкайна, Альб.	61	106.	102	Клівленд, Огайо	17
10.	277	Гартфорд, Конн.	60	106.	230	Янґставн, Огайо	17
10.	432	Торонто, Онт.	60	106.	233	Лорейн, Огайо	17
12.	430	Філядельфія, Па.	56	106.	267	Вестбури, Н.Й.	17
13.	14	Нюарк, Н.Дж.	55	106.	337	Балтимор, Мд.	17
14.	146	Дітройт, Миш.	53	106.	436	Кітченер, Онт.	17
14.	371	Нюарк, Н.Дж.	63	113.	7	Мек Аду, Па.	16
16.	88	Кергонксон, Н.Й.	51	113.	13	Вотерліт, Н.Й.	16
17.	32	Філядельфія, Па.	49	113.	22	Чикаґо, Ілл.	16
18.	173	Вилмингтон, Дел.	48	113.	408	Торонто, Онт.	16
19.	42	Пасейк, Н.Дж.	47	117.	113	Дерри, Па.	15
19.	340	Нюарк, Н.Дж.	47	117.	206	Вунсакет, Р.Ай.	15
21.	216	Філядельфія, Па.	44	117.	320	Балтимор, Мд.	15
22.	238	Бостон, Масс.	42	117.	355	Ст. Джозеф, Мо.	15
23.	5	Асторія, Н.Й.	39	117.	397	Філядельфія, Па.	15
24.	83	Філядельфія, Па.	38	117.	443	Ройон, Кв6.	15
24.	170	Джерзі Сіті, Н.Дж.	38	117.	492	Оттава, Онт.	15
24.	174	Дітройт, Миш.	38	124.	6	Гастінґс он Гадсон, Н.Й.	14
24.	257	Лос Анджелес, Кал	38				
24.	367	Рочестер, Н.Й.	38	124.	142	Елізабет, Н.Дж.	14
24.	451	Грімсби, Онт.	38	124.	177	Провіденс, Р.Ай.	14
30.	20	Гемтремк, Миш.	36	124.	231	Кемден, Н.Дж.	14
30.	437	Рочестер, Н.Й.	36	124.	268	Франкфорд, Па.	14
30.	458	Гамільтон, Онт.	36	124.	278	Вилкс Бери, Па.	14
33.	114	Чикаґо, Ілл.	34	124.	295	Акрон, Огайо	14
33.	427	Ст. Кетринс, Онт.	34	124.	342	Картерет, Н.Дж.	14
33.	440	Торонто, Онт.	34	124.	347	Миллвіл, Н.Дж.	14
33.	445	Вінніпеґ, Ман.	34	124.	457	Ню Йорк, Н.Й.	14
37.	348	Янґставн, Огайо	33	134.	27	Нюарк, Н.Дж.	13
37.	422	Філядельфія, Па.	33	134.	45	Філядельфія, Па.	13
39.	353	Ню Бронсвик, НДж	32	134.	48	Рідінґ, Па.	13
39.	375	Філядельфія, Па.	32	134.	137	В. Істон, Па.	13
41.	25	Джерзі Сіті, Н.Дж.	31	134.	283	Обирн, Н.Й.	13
41.	39	Сиракюзи, Н.Й.	31	134.	284	Іст Ст. Люїз,Ілл.	13
41.	155	Перт Амбой, Н.Дж.	31	134.	356	Омаґа. Небраска	13
41.	158	Бруклин, Н.Й.	31	134.	362	Брістоль, Па.	13
41.	217	Рочестер, Н.Й.	31	142.	15	Вашинґтон, Д.К.	12
41.	316	Рочестер, Н.Й.	31	142.	35	Чикаґо, Ілл.	12
41.	345	Міннеаполіс, Мінн.	31	142.	37	Елізабет, Н.Дж.	12
41.	407	Торонто, Онт.	31	142.	116	Трентон, Н.Дж.	12
41.	423	Чикаґо, Ілл.	31	142.	120	Аліквіппа, Па.	12
50.	402	Етобікок, Онт.	30	142.	121	Ром, Н.Й.	12
50.	484	Ютика, Н.Й.	30	142.	153	Філядельфія, Па.	12
52.	127	Бофало, Н.Й.	29	142.	235	Росфорд, Огайо	12
52.	287	Джерзі Сіті. Н.Дж.	29	142.	240	Клівленд, Огайо	12
54.	47	Ветлегем, Па.	28	142.	276	Ембридж, Па.	12
54.	336	Клівленд, Огайо	28	142.	289	Рочестер, Н.Й.	12
54.	344	Ваунд Брук, Н.Дж.	28	142.	323	Канзас Сіті, Кан.	12
54.	349	Менвил, Н.Дж.	28	142.	325	Бруклин. Н.Й.	12
54.	352	Честер, Па.	28	142.	339	Філядельфія, Па.	12
59.	234	Елізабет, Н.Дж.	27	142.	354	Омаґа, Небраска	12
59.	271	Елмайра, Н.Й.	27	142.	368	Маямі, Флорида	12
59.	321	Феніксвил, Па.	27	142.	383	Бриджпорт, Конн.	12
59.	327	Гемпстед, Н.Й.	27	142.	441	Форт Вілієм, Онт.	12
59.	387	Вілімантик, Конн.	27	142.	448	Монтреаль, Кв6.	12
64.	194	Ню Йорк, Н.Й.	26	142.	452	Іст Чикаґо, Інд.	12
64.	270	Джерзі Сіті, Н.Дж.	26	142.	472	Чикаґо, Ілл.	12
64.	360	Бофало, Н.Й.	26	142.	481	Карнеґі, Па.	12
64.	439	Судбури, Онт.	26	142.	494	Дауфин, Ман.	12
68.	53	Пітсбурґ, Па.	25	165.	86	Ню Йорк, Н.Й.	11
68.	55	Куртіс Бей, Мд.	25	165.	115	Кантон, Огайо	11
68.	147	Алентавн, Па.	25	165.	123	Скрентон, Па.	11
68.	161	Ембридж, Па.	25	165.	242	Фраквіл, Па.	11
68.	171	Джерзі Сіті, Н.Дж.	25	165.	251	Клівленд, Огайо	11
68.	183	Дітройт, Миш.	25	165.	261	Вілліямставн, Н.Дж.	11
68.	465	Лашин, Кв6.	25	165.	350	Стемфорд, Конн.	11
75.	385	Міннеаполіс, Мінн.	24	165.	419	Рідкайна, Саск.	11
75.	418	Торонто, Онт.	24	165.	497	Едмонтон, Альта	11
75.	468	Ніяґара он Лейк,	24	174.	16	Спрінґ Валей, Н.Й.	10
79.	434	Монтреаль, Кв6.	23	174.	43	Гілсайд, Н.Дж.	10
80.	106	Чикаґо, Ілл.	22	174.	112	Клівленд, Огайо	10
80.	204	Ню Йорк, Н.Й.	22	174.	150	Пітсфілд, Масс.	10
80.	266	Амстердам. Н.Й.	22	174.	168	Перт Амбой, Н.Дж.	10
80.	364	Клівленд, Огайо	22	174.	191	Трой, Н.Й.	10
84.	176	Чикаґо, Ілл.	21	174.	213	Байон, Н.Дж.	10
84.	293	Бруклин, Н.Й.	21	174.	214.	Нюарк, Н.Дж.	10
84.	444	Саскатун, Саск.	21	174.	222	Клівленд, Огайо	10
84.	480	Сарнія, Онт.	21	174.	274	Янґставн, Огайо	10
88.	8	Йонкерс, Н.Й.	20	174.	290	Куртіс Бай, Мд.	10
88.	34	Річмонд, Вірдж.	20	174.	358	Клівленд, Огайо	10
88.	70	Джерзі Сіті, Н.Дж.	20	174.	388	Честер, Па.	10
88.	96	Пітсбурґ, Па.	20	174.	398	Вінгемптон, Н.Й.	10
88.	105	Філядельфія, Па.	20	174.	399	Чикаґо, Ілл.	10
88.	473	Монтреаль, Кв6.	20	174.	411	Торонто, Онт.	10
94.	76	Нюарк, Н.Дж.	19	174.	414	Ню Гейвен, Конн.	10
94.	156	Честер, Па.	19	174.	450	Ню Йорк, Н.Й.	10
94.	175	Дітройт, Миш.	19	174.	474	Монтреаль, Кв6.	10
94.	220	Чикаґо, Ілл.	19	174.	478	Торонто, Онт.	10
94.	245	Трентон, Н.Дж.	19	193.	478	Торонто, Онт.	10

УЧАСТЬ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ В ОРГАНІЗУВАННІ ЧЛЕНІВ У 1969 РОЦІ

ТАБЛИЦЯ Ч. 4.

Кількість нових членів	Кількість Відділів в цілім УНС	в Канаді
0	81	9
1 — 9	184	19
10 — 24	117	20
25 — 49	61	10
49 — 99	16	2
100 і більше	16	2
	460	60

ПРАЦЯ ОКРУГ УНСОЮЗУ В ЮВІЛЕЙНОМУ РОЦІ

Округи УНСоюзу змагалися також за першенство в минулому ювілейному році. Деякі з них приклали багато праці, щоб мобілізувати Відділи на своїй території, інші існували лише на папері й тільки тим допомагали УНСоюзові, що на їхніх окружних зборах головні урядовці, зокрема члени екзекутиви, мали змогу зустрітися з секретарями та іншими урядовцями Відділів. Доки проблема Округ не буде упорядкована правно й фінансово, від них не слід сподіватися великої допомоги. Та все ж їх роля була й в минулому році позитивною. Слід підкреслити вже третю перемогу в часі останнього міжконвенційного періоду філядельфійської округи, яка придбала в минулому році знову найбільше число членів, під проводом свого голови та обласного організатора й головного радного Степана Гавриша. Відзначення здобула в минулім році також Ніяґарська Округа, яка на 165 відсотків виконала і перейшла свою річну квоту членів. Головою Округи є о. М. Блаженко, а організаторами П. Дяків і Є. Омельченко. Допомагав Окрузі також обласний організатор В. Дідюк й дир. Канадійської Канцелярії Б. Зорич. Варто підкреслити поворот Чикаґівської Округи поміж передові Округи. В минулому році вона взяла третє місце, пересунувшися на нього з давнішого місця четвертого. Може прийде ще час, що ця Округа подбає про поворот на своє давнє, впродовж чимало років занимане перше місце. Її успіхи в першім кварталі 1970 року дають на це поважну надію. Допомагає їй в цім обласний організатор Євген Репета. Головою Округи є М. Олек. Округи-переможці одержують почесні плякети. Округа, яка тричі здобуде перемогу, одержує прапор. Цього року за свою третю під ряд перемогу одержує прапор згадана філядельфійська округа. Буде він їй святочно вручений на пленарній сесії цієї конвенції. Від рядів років друге місце щодо числа здобутих членів занимає нюйоркська округа, головою якої є адв. І. Флис. Двічі в минулому чотирорічччю здобула вона першенство щодо числа організаторів. В низу поданий список Округ та їх уділ у великому, ювілейному успіху організаційної кампанії. Окремо поданий список Округ і їх голов у 1969 році.

ТАБЛИЦЯ Ч. 5.

ЯК ПРАЦЮВАЛИ ОКРУГИ УНСОЮЗУ В ЮВІЛЕЙНОМУ 1969 РОЦІ

П.Ч.	Округа (осідок)	Кількість Відділів	Приєднано у 1969 р.
1.	Філядельфія, Па.	39	648
2.	Ню Йорк, Н.Й.	38	481
3.	Чикаґо, Ілл.	34	420
4.	Дітройт, Миш.	16	364
5.	Торонто, Онт.	24	353
6.	Нюарк, Н.Дж.	22	295
7.	Клівленд, Огайо	19	266
8.	Пітсбурґ, Па.	21	296
9.	Джерзі Сіті, Н.Дж.	11	203
10.	Ніяґара, Онт.	9	181
11.	Перт Амбой, Н.Дж.	12	175
12.	Вінніпеґ, Ман.	14	173
13.	Рочестер, Н.Й.	8	153
14.	Ню Гейвен, Конн.	14	150
14.	Сиракюзи-Ютика, Н.Й.	15	150
16.	Монтреаль, Кв6.	9	140
17.	Пасейк, Н.Дж.	6	138
18.	Балтимор, Мд.	9	103
19.	Шамокин, Па.	21	101
20.	Янґставн, Огайо	10	100
21.	Бостон, Масс.	5	98
22.	Алентавн, Па.	11	79
22.	Трой, Н.Й.	8	79
24.	Бофало, Н.Й.	11	65
24.	Міннеаполіс, Мінн.	6	65
26.	Вунсакет, Р.Ай.	7	41
27.	Вилкс Бери, Па.	9	39
28.	Скрентон, Па.	10	28
29.	Ст. Люїз, Мо.	7	26
30.	Лудлов, Масс.	5	7
31.	Необ'єднані Відділи	29	139
	Разом:	460	5,462

ВІДДІЛИ УНСОЮЗУ

Відділи є невід'ємною частиною братської системи життєвого забезпечення. Всі стейтові та провінційні закони, а зокрема найбільш поширений Уніформований Братський Кодекс, який прийняла більшість стейтів, як своє право, вимагають обов'язкової приналежности всіх членів до якогось Відділу. Тому братські Союзи не можуть заступити Відділів з їх виборними проводами бизнесовими бюрами з найманими працівниками. Тому Відділи зобов'язані виконувати статутом приписану діяльність і від їх проводу залежить не тільки розвиток Відділів, але й цілого УНСоюзу.

Зокрема це відноситься до секретарів відділів. Щоб запевнити нашій установі найкращих секретарів, ми пости й дбали про притягнення на них молоді. Але, на жаль, дуже мало знаходиться таких молодих членів, які б бажали присвятити свій час і труд для УНСоюзу. З метою відмолодження секретарів, ми переводили статистику секретарів за віком і одна з нище поміщених таблиць вказує на пересічний вік секретарів в минулому році. Засобом для вдержання працездатних відділових урядів, декілька років тому ми ввели до них пост заступника секретаря й вимагаємо від Відділів, щоб вони їх вибирали та подавали нам вік такого урядовця. На жаль не всі Відділи вибирають їх, а багато вибирають людей старшого віку, що минається з нашим наміром мати в поготівлю молодих помічників і заступників секретарів. Та ці намагання слід продовжувати. В низу подана таблиця віку заступників секретарів. Кругло двадцять відсотків є у віці до 25 років, других стільки до 40 років, а шістдесять відсотків це, як не як, старші люди. Ще гірше є зі секретарями, 60 процент яких є у віці понад 50 років, а що-четвертий секретар є старший, як 65 років. Ці числа говорять про вагу цієї проблеми. Обласні організатори та Округи мають доручення помагати у відмолодженні секретарів й вже дещо в цьому напрямі зроблено.

ТАБЛИЦЯ Ч. 6.

ОКРУГИ УНСОЮЗУ ТА ЇХ ГОЛОВИ ВПРОДОВЖ 1969 Р.

1.	Алентавн, Па.	Іван Зазворський
2.	Балтимор, Мд.	Емануїл Притула
3.	Бостон, Масс.	Анна Чопик
4.	Боффало, Н. Й.	Атанас Кобрин
5.	Чикаґо, Ілл.	Микола Олек
6.	Клівленд, Огайо	Михайло Молеський
7.	Дітройт, Миш.	Іван Ващук
8.	Джерзі Сіті, Н. Дж.	Антін Шаран
9.	Міннеаполіс, Мінн.	Григорій Папіж
10.	Монтреаль, Кв6.	Дмитро Попадинець
11.	Ню Йорк, Н. Й.	Іван Флис
12.	Нюарк, Н. Дж.	Стефанія Букшована
13.	Ню Гейвен, Конн.	Іван Телюк
14.	Ніяґара, Онт.	о. Михайло Блаженко
15.	Пассейк, Н. Дж.	Володимир Новацький
16.	Перт Амбой, Н. Дж.	Теодор Трензелюк
17.	Філядельфія, Па.	Степан Гавриш
18.	Пітсбурґ, Па.	Карло Сачко
19.	Рочестер, Н. Й.	Василь Гузар
20.	Скрентон, Па.	Микола Мартинюк
21.	Шамокин, Па.	Михайло Гентош
22.	Торонто, Онт.	Василь Верига
23.	Трой, Н. Й.	Павло Шевчук
24.	Ютика, Н. Й.	Володимир Запаранюк
25.	Вилкс Бери, Па.	Ольга Малицак
26.	Вінніпеґ, Ман.	Іван Геврик
27.	Вунсакет, Р. Ай.	Дмитро Василик
28.	Янґставн, Огайо	Естелля Волошин

ВІК СЕКРЕТАРІВ У 1969 Р.

ТАБЛИЦЯ Ч. 7.

Вік	Відсоток
До 40-го року життя	6%
Від 41-го до 50-го р.	33%
Від 51-го до 65-го р.	37%
Вище 65-го р. життя	24%

ТАБЛИЦЯ Ч. 8.

КІЛЬКІСТЬ ТА ВІК ЗАСТУПНИКІВ СЕКРЕТАРІВ ОБРАНИХ ВІДДІЛАМИ НА 1970 Р.

Вік	Число заст. секр.	Відсоток
До 25-го року життя	42	19%
26 — 40 років життя	48	22%
41 — 50 років життя	88	40%
51 і вище років життя	42	19%
Віку не подано	51	
Разом обрано заступників секретарів	271	100%

Щоб запевнити постійну і інтенсивну активність Відділів, ми вдержували з ними постійний зв'язок, індивідуальними та збірними листами. Раз на квартал ми інформували Відділи про стан їх членства, а саме, скільки вони придбали нових членів, скільки повинні були придбати й чи в останнім кварталі число їх членів зросло, чи зменшилося. Так Відділи були поінформовані про свої успіхи і невдачі. Часом це помагало й спонукувало їх до більшої праці, часом залишалося без успіху. Окремо в минулому році ми пригадували, що слід наперед подбати про відповідно високе число дорослих членів для здобуття права на свого делегата чи делегатів, але мимо того повторного пригадування чимало Відділів не здобули цього права нераз із-за пару членів. Також ми пригадували, що в часі ювілейної кампанії можна здобути дуже високі бонуси за більше число нових членів та за більшу суму забезпечення, що безсумніву помогло нам придбати успіх.

Для зв'язку з Відділами, ми в силу обставин, а передовсім дуже скупого часу, відвідували поодинокі Відділи, хоч при пів тисячі Відділів це завдання в засаді залишено обласним організаторам та нечисленним, справді активним окружним управам.

Окремою опікою ми оточували нових секретарів. З нашого доручення обласні організатори, а з їх браку, головні урядовці чи досвідчені секретарі інших Відділів, переводили з ними вишкіл, а крім того ми вчили їх організаційного діла нашими листами та матеріялами, які ми їм висилали. Всіх нових секретарів ми вітали й повчали про їх обов'язки на організаційному полі, а відходячим секретарям ми дякували за їх працю для УНСоюзу та заохочували остатися приятелями УНСоюзу та співпрацювати з новообраними секретарями.

Щоб пошанувати заслужених працівників УНСоюзу та піднести повагу секретарського і організаторського труду ми вшановували померших секретарів та організаторів почесною згадкою на першій сторінці „Свободи", а з нагоди ювілеїв Відділів або секретарів, ми висилали їм почесні грамоти й привіти. Для ще кращого зв'язку з Відділами, зокрема тими ,які ще не є під опікою обласних організаторів, слід побільшити організаційний відділ, щоб мати змогу безпосередньо листуватися окремими листами, не обіжними, усіма Відділами. Це є одне з важніших завдань на мабутнє.

МОЛОДЕЧІ ВІДДІЛИ УНСОЮЗУ

З особливою радістю в наших звітах згадуємо наші, на жаль нечисленні молодечі Відділи, пластові і спортові. Вони заслуговують на особливе відзначення не лише цим, що гуртують пластову і спортову молодь, але тому, що від свого постання постійно працюють краще, як загал Відділів УНСоюзу й організують більше членів та скоріше зростають. Маємо дев'ять Відділів пластови — в Ню Йорку, Філядельфії, Чикаґу, Дітройті, Бофало, Вінніпеґу, Монтреалі і Едмонтоні та чотири спортові, які існують при спортових клюбах УСК в Ню Йорку, „Чорноморська Січ" у Нюарку, „Леви" в Чикаго і „Львів" у Клівленді. З кінцем минулого року вони мали разом 2,311 членів. Вони здобувають пересічно по 10 відсотків річно свого членства, а на чисто зростають пересічно на 5 відсотків. Більше піклування цими Відділами, а особливо більша фінансова допомога їх спортовим дружинам, які виконують дуже важливу ролю в ділянці фізичного виробления нашої молоді й не меншу у ширенні доброго українського імени в чужім світі, та пластовим таборам й іншим виховним акціям, допомогли б цим молодечим Відділам розвинутися для взаємної користи УНСоюзу і цілого нашого суспільства. Нище подана таблиця загального стану молодечих Відділів.

ТАБЛИЦЯ Ч. 9.

ЗАГАЛЬНИЙ СТАН ЧЛЕНІВ МОЛОДЕЧИХ ВІДДІЛІВ З КІНЦЕМ 1969 Р.

ПЛАСТОВІ ВІДДІЛИ

Ч. В.	Дорослі	Молодь	АДД	Разом
174	209	45	77	[illegible]
216	118	54	3	[illegible]
222	52	18	2	[illegible]
360	82	54	31	[illegible]
434	179	35	46	[illegible]
450	67	21	7	[illegible]
472	141	51	8	[illegible]
495	49	22	12	[illegible]
503	66	22	17	[illegible]
Разом	963	322	208	[illegible]

(Продовження в наступному числі)

З ЖИТТЯ УКРАЇНЦІВ В ЮГОСЛАВІЇ

(Закінчення зі стор. 2-ій)

рального уряду в Београді, як міністер культурних справ Миша Спаїч та інші, як також багато представників республіканських урядів.

В минулорічній „Червеній Ружі" взяли участя вперше також представники підсовєтської України — Юрій Волощак і Антін Подлужний з Києва; від українців Пряшівщини був приявний член правління Спілки Українських Трудящих, Федір Іванчов. В пописах брав участь також перший раз співочо-танцювальний ансамбль „Юність Закарпаття", що, як звітував тижневик „Руске Слово", був найкращою мистецькою одиницею.

Фестиваль почато, після відкриття та привітання гостей, піснею „По каменю і по скалах", яку відспівали мішані хори числом 250 співаків, а опісля цей самий склад мішаних хорів відспівав пісню „Браца русини", яка вважається ніби національним гимном югославських русинів - українців. Після того відбувалися виступи поодиноких гуртків: співочих, танкових. Виступали також з читанням своїх віршів поети.

Як найкращих виконавців народних пісень, проголошено Ксеню Няради з Руского Керестуру (пісня „Врац ше мили") і Маріяна Будинського з Тернополя, місцевості в Югославії (пісня „Марічка").

На пописі поезії і декламації першу нагороду признано Юліянові Тамашеві за „Малу поему", другу — Любомирові Сопкові за вірш „Медзи турнями Вавилона такти даскельо", а третю — Богданові Ґральові за вірш „Лист до Лариси Косач". Агнету Бучко визнано за найкращу рецитаторку свого вірша „Буря".

Щорічні фестивалі „Червеної Ружі" мають великий національно - виховний вплив на югославських русинів - українців.

(За тижневиком „Руске Слово").

КРІЗЬ ЧЕРВОНІ ОКУЛЯРИ

(Продовження зі стор. 2-ої)

ся, то задля критики, кепкування і тверджень, що „соціялістичний реалізм" — найкраща метода для всіх видів мистецтва...

Подаючи матеріяли про ЗСА від безчисленних своїх власних кореспондентів, совєтська преса не згадує про релігійне питання в Америці. Зрозуміло чому: як може вона пояснити існування багатьох Церков, багатьох віровизнань тоді, коли в СССР існує лише одна офіційна Російська Православна Церква, та й ту контролює держава?

Однак, не можна сказати, що в совєтській пресі щодня лунають паперово - словесні вибухи проти ЗСА. Все залежить від політичних напрямних Москви, яка стала більш прагматичною, ніж будь - яка інша столиця у світі. Червона преса „побурчала" під ніс про майбутню поїздку президента Р. Ніксона до Китаю, але тому, що його візити сподіваються і в Москві — перенесла свій критичний вогонь останнім часом з ЗСА на... братський комуністичний Китай. У „Правді" з 27 грудня 1971 р., наприклад, була тільки одна антиамериканська вістка, зате дві довші — проти червоного Китаю: „Самовикриття маоїстів" і „Пекін запродав принципи національно - визвольних рухів". Це не означає, що через кілька днів четвертина „Правди" не буде присвячена боротьбі „проти американського імперіялізму". У найновіших числах совєтських газет з 1972 року так воно і є. Але коли некоронованому імператорові Л. Брежнєву це вигідно — преса змовкає.

Про що, врешті - решт, можна довідатися із совєтської преси про ЗСА? Про вбивства, грабунки, злочини, бездарність, убогість та „расову ворожнечу", якій нібито сприяє американський Уряд. Найстаранніше ж оминає червона преса найпростішого повідомлення: скільки заробляє робітник у ЗСА і скільки в СССР, бо це відразу б оголило так зв. комунізм і виявило всю його забріханість.

Торжественні святкування у Чикаго

Чикаго (М.Д.). — Цьогорічне українське Різдво пройшло в Чикаго в особливо духовному піднесенні в українській католицькій парафії св. Володимира й Ольги під знаком будови власного Божого храму.

Напередодні Свят Різдва Христового відбулися у парафії духовні вправи під проводом о. Івана Кротеця, СДБ.

В навечер'я Різдва відбулась понадгодинна Різдвяна радіопрограма під кер. о. М. Бутринського з виступами-привітами о. П. Джулинського та провідних членів парафії д-ра О. Фаріона, д-ра А. Гасцького, мгра О. Городиловської і д-ра Б. Старуха.

При переповненій церкві парафіянами і прихожанами в п'ятницю 7-го січня ранком, у день Різдва Христового після Повечер'я, відправили Велику Соборну Службу Божу парафіяльні отці-душпастирі: митрополичий радник о. П. Джулинський, о. М. Бутринський і о. І. Кротець. Співав мішаний хор „Прометей". Сотні вірних приступило до св. Причастя. Увечері на Різдво була відправлена друга Служба Божа також при виповненій церкві.

Другого дня свят по полудні передано Різдвяну Телевізійну програму парафії св. Володимира й Ольги під керів. о. М. Бутринського із святково привітальними промовами - виступами на телевізії о. П. Джулинського та гостя о. С. Білецького від православного катедрального собору.

Мистецьку телевізійну програму виконали парафіяльні хори (мішаний хор „Прометей" під управою Р. Андрушка, та два хори молоді — дівочий „Черемшина" і хлоп'ячий „Дніпро", обидва під диригентурою о. І. Кротеця), молоді артисти парафіяльної театральної Студії Молоді виконали „Вертеп", пера Р. Завадовича.

Різдвяні торжества закінчено в неділю третього дня свят урочистими трьома Службами Божими. Св. Літургію відправляв о. М. Бутринський, на якій співали співаки всіх хорів. Закінчено її многоліттєвієм для Верховного Архиєпископа Кир Йосифа з нагоди його ім'янин.

Кількадесять груп колядників парафії ходили з колядою, а парафіяни були особливо щедрі, бо вся коляда призначена на будову церкви (коштом 1,100,000 долярів) св. Володимира і Ольги, в якій вже відзначатиметься наступне Різдво.

НЕЗВИЧАЙНИЙ ЧОРНОКНИЖНИК

(Продовження зі стор. 2-ої)

ребуває на студіях українїстики в Львівському університеті, і всі знаки на небі й на землі показували, що він піде принадливим шляхом „великої літератури", тобто писатиме для дорослих. Молодий студент мав на те всі дані. Завадович став членом літературного об'єднання „Листопад" разом з Євгеном Юліяном Пеленським, Володимиром Лопушанським, Іваном Чернявою, Богданом Кравцевим. Об'єднання видавало журнал „Дажбог". Р. Завадович виступив сильно, переконливо й успішно. Його писання, що друкувалися в „Дажбозі", „ЛНВ", „Дзвонах" відповідали настроям

Роман Завадович

тодішньої університетської й середньошкільної молоді.

(Далі буде)

В Австралії відбулася Ювілейна Пластова Зустріч...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Головної Пластової Булави. Відтак промовляли до зібраних запрошені представники українських Церков та організацій. Владика Кир Іван Прашко, єпископ для українців католиків в Австралії та Новій Зеляндії, відчитав також благословення для всіх учасників Зустрічі від Верховного Архиєпископа Кардинала Кир Йосифа Сліпого. Протоієрей УАПЦ для українців Австралії і Нової Зеляндії протопресв. О. Зелінський зложив привіт від Митрополита УАПЦ Мстислава, а голова Союзу Українських Організацій Австралії п. Микола Цюрак відчитав привіт від Президії СКВУ в ЗСА та виголосив привітальне слово від усіх українських громадських установ Австралії. Крім цього, з привітами виступили: голова Союзу Українок Австралії пані Ваврик, представник СУМ-у п. Добриденко, голова Союзу Гетьманців Державників інж. В. Шемет, голова Української Громади Вікторії п. М. Кірлик і заступник голови Проводу Українських Націоналістів п. Я. Гайвас. На закінчення вітали пластову молодь голова Крайової Пластової Старшини в ЗСА пл. сен. Павло Дорожинський і голова Крайової Пластової Ради в Канаді пл. сен. Омелян Тарнавський. Заключне слово виголосив голова Крайової Пластової Старшини в Австралії пл. сен. Ігор Гриневич, який підкреслив, що із горстки пластунів, які перед двома декадами привезли до Австралії жар пластової ватри із української землі, сьогодні виросли численні ряди нової пластової молоді і вихованих в Пласті молодих людей, фахівців у своїх професіях, які зуміли поєднати зі своєю працею важкі обов'язки провідників української молоді серед чужого довкілля. На закінчення пл. сен. І. Гриневич вручив голові СУОА п. М. Цюракові грамоту вдячности за його поміч пластовій організації.

Після спущення прапорів та вечірньої молитви усі учасники цих святочних хвилин перейшли на велику ватру Ювілейної Зустрічі, що її вміло перевів пл. сен. Ярослав Андрухович.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

П'ЯТНИЦЯ, 14-го СІЧНЯ 1972 р.

НЮАРК-ІРВІНГТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ 371 Відд. о год. 7:30 вечора в залі УНДому в Ірвінгтоні. Проситься вирівняти вкладки. Склад Управи на 1972 р.: Стефанія Стеців, гол., В. Шпирка, заст., Леся Назарук, кас., Ю. Баранюк, фін. секр., мгр. О. Грубськпй, заст. Контр. Ком.: майор І. Тарнавський, гол., Людмила Музика і Клявдія Кіндзельська — члени.

СУБОТА, 15-го СІЧНЯ 1972 р.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Чор. Січ 14 Відд. о год. 7-ій веч. в приміщенні Чорн. Січі, 690 Sanford Ave. Проситься чл. прибути і вирівняти вкладки. — В. Роговський, предс., Ф. Мікулинець, кас., М. Отрок, секр.

КЛІФТОН, Н. Дж. Річні збори Т-ва Укр. Січ — 182 Відд. о год. 1-ій по пол. в залі Укр. Правосл. Церкви, 635-655 Broad St. — Управа.

ПЛЕНІНСФІЛД, Н. Дж. Місячні збори Т-ва І. Франка 372 Відд. о год. 6:30 веч. в Ігл Голл, 210 Черч вул. Нова Управа на 1972 р.: С. Дубей, гол., З. Ярема, заст., І. Головка, кас., В. Реновець, заст., И. Ярема, фін. секр., Софія Лонишин, заст., Контр. Ком.: В. Реновець, В. Цяпа. Опіка хворих: М. Климишин і Софія Лонишин. Проситься чл. прибути на збори.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Звичайні річні збори В-ва св. Юрія від год. 3:30 в Укр. Амер. Гор. Клюбі, 847 N. Franklin зі звичайним порядком нард. Якщо до год. 4-ої не явиться статутом приписана скількість членів, збори відбудуться і буть правосильні. — Д-р В. Галан, гол., М. Ковальчук, секр.

НЕДІЛЯ, 16-го СІЧНЯ 1972 р.

АКРОН, Огайо. Річні загальні збори В-ва Сошествія св. Духа 295 Відд. о год. 2 по пол. в церковній залі при 1866 Brown St. На порядку: звіти Управи і вибірно нової на 1972 та збирання чл. вкладок. Проситься членство прибути. — М. Коваль, предс., М. Шабльовський, кас., С. Мотрович, секр.

ПАРМА, Огайо. Річні звичайні загальні і місячні збори Т-ва Ів. Франка 334 Відділ о год. 1-ій по пол. в залі West Side Federal Savings, 5839 Ridge Rd. На порядку: відчитання і прийняття протоколу, звіти Управи, звіт Контр. Ком. і уділення абсолюторії, вибір нової Управи і Контр. Комісії, внески і запити. Проситься чл. прибути. — Управа.

БАВНД БРУК, Н. Дж. Річні загальні збори 344 Відд. о год. 4-ій по пол. в домі голови Відд. п-ні Анни Гарінг, 36 Темпел Ст. у Сомерсет, Н. Дж. В зборах візьме участь гол. радний і обл. організатор С. Гавриш. На порядку: звіти Управи та вибір нової на 1972 р. Проситься чл. прибути. — Анна Гарінг, гол., Олександра Яворська, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Річні загальні збори С-ва Пресв. Богородиці 36 Відд. о год. 2-ій по пол. в Укр. Амер. Клюбі, 292 Гадсон Евню. Проситься чл. прибути на збори. — Марія Філяс, Марія Ковальчук, Катерина Ярославська.

ГАМТРАМК, Міш. Місячні збори Т-ва М. Шашкевича 94 Відд. о год. 2-ій по пол. в Укр. Дем. Клюбі, 2376 Грилінг вул. На порядку: звіти Контр. Комісії. Проситься чл. прибути. — М. Бориськевич, рек. секр.

ГАРИ, Інд. Річні загальні збори Т-ва Т. Шевченка — 100 Відд. о год. 2-ій по пол. при North Gleason Pavilion Положений між Університетом і Трайстате, Бродвай і Гаррісон). На порядку: звіт та вибір управи на 1972 рік. Проситься чл. прибути. — Д-р М. Лібер, предс.

БЕТЛЕГЕМ, Па. Річні загальні збори 47 Відд. о год. 11:45 ранку в церковній залі при Kenmore Ave. — Управа.

ЧИКАГО, Ілл. Місячні збори В-ва св. о. Миколая 175-ий Відд. о год. 1:30 по пол. в УНДомі при вул. Мартин. Проситься прибути на збори і вирівняти вкладки. — І. Смерека, секр.

РІВЕРСАЙД, Н. Й. Річні збори В-ва св. І. Хрестителя — 256 Відд. о год. 4-ій по пол. в церковній залі. На порядку: вибір нової управи на 1972 р. Буде перекуска. — Ольга Недошитко, секр.

ЙОНКЕРС, Н. Й. Річні збори Т-ва Подільська Січ 8-ий Відд. о год. 2-ій по пол. в церковній залі. — Управа.

БЕТЛЕГЕМ, Па. Місячні збори В-ва св. Димитрія 288 Відд. о год. 12:30 по пол. в Укр. Амер. Клюбі, 817 Лінн Аве. Проситься чл. вирівняти вкладки. — А. Данилюк, предс., В. Загвоський, кас., Д. Мушастий, секр.

ПАССЕЙК, Н. Дж. Річні загальні збори 42 Відд. ім. Т. Шевченка о год. 2-ій по пол. в УНДомі, 237 Hope Ave. На порядку: звіт Управи і вибір нової на 1972 р. Після зборів — перекуска. Проситься чл. прибути. — І. Блиха, предс. п-і В. Тижбір, заст., П. Головачук, фін. секретар, Н. Михайлишин, касир, В. Марущак, рек. секр.

БРИДЖПОРТ, Конн. Річні загальні збори Т-ва Укр. Січ 59 Відд. о год. 2-ій по пол. в УНДомі, 500 Галлет вул. На порядку: звіти Управи і Контр. Комісії, дискусія, вибір нової управи на 1972 р., внески і ухвали. По зборах — прийняття. Проситься чл. прибути. — С. Гуменюк, предс., В. Макійчик, кас., Т. Сливінський, рек. секр., М. Галькевич, фін. секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. Річні загальні збори Т-ва Укр. Січ — 170 Відд. о год. 2-ій по пол. в УНДомі при 96 Фліт. вул. На порядку: звіти Управи і Контр. Комісії, дискусія, вибір управи та Контр. Комісії, плян праці на б. р. Якщо на призначений час не явиться відповідна кількість членів, збори відбудуться годину пізніше. По зборах перекуска. Проситься прибути. И. Зубрицький, предс. С. Микитюк, скарбник, Д. Дидик, секретар.

Мирослав Стахів...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

раїнців, які байдуже ставляться до загальноукраїнської проблеми, а зокрема поширення ідейної праці УККА, і над ними треба більше попрацювати.

Після звітів Контрольної Комісії в складі: В. Бабій, Т. Сливінський і П. Бойчук, одноголосно схвалено абсолюторію уступаючій Управі.

Збори відбулися у діловій атмосфері та винесли постанови, щоб дальше продовжувати культурно-національні імпрези — академії, з участю нашої молоді, як також пропагувати акцію збирання Національного Фонду та працю УККА.

Вибрано нову Управу Відділу в такому складі: Мирослав Стахів — голова, Василь Пелещук — місто-голова і культ.-освітній референт, Ярослав Гура — секретар, Тарас Сливінський — касир, Микола Іващків, Володимир Болонний, Микола Максимюк — члени, Микола Іванко — збірщик Національного Фонду в Православній громаді при церкві Пресв. Тройці, Василь Бабій, Волод. Сусла, Петро Бойчук — Контрольна Комісія. При кінці нарад, переобраний на голову М. Стахів подякував за довір'я та закликав усіх до дальшої співпраці для кращих успіхів. Опісля ще коротко з'ясував плян на найближчий час, а саме відсвяткування роковин 22-го Січня, підписання проклямації Дня Української Незалежности мейором міста і губернатором стейту Коннектикат, до яких треба негайно приготовлятися. Збори закінчено молитвою, яку провів о. совітник Ярослав Шуст.

ТАРЗАН, Ч. 6681. Злочинці перехитрили Тарзана

Брати Омари, Спілка. Торгівці гумою.

Чому той, що називається Нікко, прийшов до нас запитувати про наші призвища, Тарзане?

Я сам завдавав собі цей сам запит, Чулю!

Вино смакує добре... з шинкою, Тарзане!

Це Тарзан і Чулю. Я хитрощами спонукав їх назвати нам свої призвища!

Га, вони думали, що своєю маскою обдурять нас!